KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje $2.00
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur $3.00
Prenumerata pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoje ir kitur už Suvienytų Valstijų $1.50
Apskelbimų kainų klauskit aiškų. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY
Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.
THE BEST ADVERTISING MEDIUM
Advertising Rates on Application.
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 50 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | SO. BOSTON, DECEMBE R-GRUODŽIO 14 D., 1938. | "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 | Keleivio Telefonas SOUth Boston 3071 | METAI XXXIII

Didelės Demonstracijos Prieš Lietuvos Valdžią

Į SMETONOS VIETĄ REIKALAUJAMA VOLDEMARO.

Klaipėdiečiai priešingi tokiam režimui, kuriam vadovauja Romos popiežiaus agentai.

Iš Lietuvos ateina įdomių *ir* kartu bauginančių žinių. Išrodo, kad musų Lietuva gali netekti Klaipėdos krašto. Pereitą nedėldienį tenai buvo naujo seimelio rinkimai, kuriuos vokietininkai aiškino kaip žmonių balsavimą atsimesti nuo Lietuvos ir grįžti "prie tikrosios savo tėvynės Vokietijos." Nors ims dar keliatą dienų, kol visi balsai bus suskaityti, bet vokietininkai jau skelbia, kad iš 29 vietų seimely jie turėsią 26, o lietuviai tik 3. (Pirma buvo 24 vokiečiai ir 5 lietuviai.)

Prieš rinkimus naciai tiek šumijo, kad Lietuvos policija Klaipėdoj visai pasitraukė ir viešai jau nesirodė; miestą kontroliavo uniformuoti naciai. Naciai sumušė net Amerikos laikraščių korespondentą, kuris nematė reikalo Klaipėdoj atiduoti Hitlerio svastikai pagarbą.

Klaipėdos krašto gubernatorius Kubilius turėjo rezignuoti, nes naciai visai jį ignoravo ir iš jo patvarkymų tik juokus darė. Nauju gubernatorium Kaunas paskyrė klaipėdiškį Viktorą Gailių, tikėdamas, kad jis bus vokietininkams priimtinesnis. Magaryčioms Smetona da paskelbė ir pilną autonomiją Klaipėdos kraštui. Sako, tvarkykitės kaip jums patinka, tik palikit Lietuvai kelią prie uosto.

Bet Hitlerio fašistai ir tuo nepatenkinti. Jie pareikalavo, kad Smetonos valdžia visai pasitrauktų. Žinios sako, kad šito reikalauja ir Klaipėdos lietuviai. Smetonos valdžiai klaipėdiečiai daugiausia priešingi dėl to, kad jai vadovauja Romos popiežiaus agentai. Pavyzdžiui, ministerio pirmininko vietą užima kun. Mironas. Pats Smetona taipgi yra žinomas kaip ištikimas popiežiaus tarnas. Juk popiežius ir medalį (žvaigždę) yra jam prisiuntęs.

Pereitą subatą Klaipėdos mieste buvo suruošta net demonstracija prieš Smetonos režimą. Demonstrantai reikalavo, kad Smetonos vietą užimtų Voldemaras, kuris yra žinomas kaip laisvamanis.

Kai iš Klaipėdos prasidėjo toks didelis spaudimas prieš klerikališką Smetonos režimą, tai ir Kaune žmonės pradėjo reikalauti, kad klaipėdėčių nuraminimui Smetonos valdžia pasitrauktų šalin, nes kitaip Lietuva galėsianti netekti visos Klaipėdos.

Telegramos sako, kad Kaune irgi buvo suruošta demonstracija šitokiam reikalavimui paremti. Policija puolė demonstrantus blaškyti, įvykęs smarkus susikirtimas ir nemaža žmonių buvę sužeista. Daug esą areštuotų.

Tai įvyko kaip tik tuo laiku, kuomet Smetona darė priesaiką, pradėdamas naują tarnybą po savo "rinkimų." Tos priesaikos metu jisai beveik atsiklaupė prieš Hitlerį. Jisai pareiškė, kad jo valdžia labai nori gyventi su Vokietija taikoje ir kooperuoti su Berlynu. Todėl dabar jis jau skelbias pilną Klaipėdos kraštui autonomiją, kuri iki šiol tam tikrais Kauno patvarkymais buvusi apribota. Dabar jis, Smetona, pripažįsta Klaipėdos kraštui neribotą autonomiją, taip kaip reikalauja Klaipėdos statutas, didžiųjų valstybių po karo parašytas.

Bet dabar Klaipėdos krašto likimas priklauso jau ne nuo Smetonos, bet nuo Hitlerio. Taip pasakė ir Klaipėdos nacių vadas, "arklių daktaras" Neumannas. Dabar jis laukiąs tik žinios iš Berlyno, ar Hitleris nori pasiimti Klaipėdos kraštą tuojaus, ar palaukti patogesnio momento.

Iš Kauno tuo tarpu pranešama, kad tenai laukiama Vokietijos pasiuntinio Wilhelmo Zechlino, kuris dabar yra išvykęs Berlynan. Jis atvešiąs Smetonos valdžiai Hitlerio reikalavimus.

Tuo tarpu Anglija ir Francuzija įspėja Hitlerį, kad jis nedarytų iš Klaipėdos krašto antros Čekoslovakijos. Bet tai yra tik tušti žodžiai. Jeigu Anglija ir Francuzija neapgynė Čekoslovakijos, tai Klaipėdos krašto jos juo labiau neapgins, jeigu naciai užsimanys jį prie Vokietijos prijungti. Sovietų Rusija visai tyli. Išrodo, kad ji visai nepaiso, kas darosi Europoj.

Tai šitaip dabar stovi Klaipėdos krašto reikalas. Kaip bus toliau, pamatysime vėliau. Jeigu Lietuva Klaipėdos neteks, tai daugiausia bus kalta Smetonos ir kunigų kompanija, kuri nemokėjo patraukti klaipėdiečių savo pusėn, bet da daugiau juos nuo savęs atstumė.

Edenas Atvyko Amerikon.

"Demokratija yra ne kazarmė, bet universitetas," sako jisai.

Pereitą sąvaitę Amerikon atvyko Anthony Eden, buvęs Anglijos užsienio reikalų ministeris, kuris negalėjo susitaikyt su fašistofiliška Chamberlaino politika. Amerikos fabrikantų suvažiavimas New Yorke tuojaus pasikvietė jį, kad jis pasakytų jiems prakalbą. Jis kalbėjo daugiausia apie tai, kaip daug jiems galės buti naudos iš tos prekybos sutarties, kuri šiomis dienomis buvo pasirašyta tarp šios šalies ir Kanados. Bet tuo pačiu laiku jis patarė jiems ginti ir stiprinti demokratiją. "Demokratija yra tas universitetas," jis sako, "kur mes mokinamės vienas nuo kito. Ji nekuomet negal but kazarmė, kur reikalaujama tik aklo paklusnumo."

Jugoslavijoj Sumuštas Fašizmas.

Pereitą nedėldienį Jugoslavijoj buvo parlamento rinkimai, kuriuose buvo išstatyti trys kandidatų sąrašai.

Vieną sąrašą statė premjero Stojadinovičiaus valdžios šalininkų grupė, kuri susideda iš kelių susivienijusių partijų.

Antrą sąrašą buvo pastačiusi Vladkos Mačeko vadovaujama opozicija, kuri susideda iš serbų, chorvatų ir slavėnų, nusistačiusių prieš Stojadinovičiaus valdžią.

Trečią kandidatų sąrašą buvo išstatęs fašistinis "Zbor."

Nors rašant šią žinią pilni rinkimų daviniai da nežinomi, bet sprendžiant iš tų vietų, kur balsai jau spėta suskaityti, aiškiai matosi, kad fašistų partija buvo sumušta. Pavyzdžiui, Belgrado mieste valdžios šalininkų sąrašas surinko 40,000 balsų, opozicija gavo 10,500 balsų, o fašistų "Zbor" vos tik 500 balsų.

Sovietų Aviacija Priešų Rankose.

Kai kas labai smerkė Lindberghą, kuomet jis pasakė, kad Sovietų Rusijos aviacija yra daug silpnesnė, negu Vokietijos. Dabar gi ir pati Sovietų spauda pripažįsta, kad jų aviacija yra pavojingose rankose. Osoviachimo organizacijos organas "Sargyboje" pereitą sąvaitę viešai pasmerkė šitos organizacijos viršininkus S. Antonovą ir Rodenkovą, kurie esą apsileidę ir visai nematą, kad Osoviachimo eilėse dirba visokie ardytojai. Savo apsileidimu tie viršininkai "padeda liaudies priešams ardyti Sovietų valstybės apsaugą," sako tas laikraštis. Iš to jau aišku, kad įvardinti civilės aviacijos ir chemijos apsaugos viršininkai bus pašalinti, o gal net ir sušaudyti.

GĄSDINA ANGLIJĄ AMERIKOS AIRIAIS.

Airijos prezidento Valeros sekretorius Little pereitą sąvaitę pasakė: Anglija turi atsiminti, kad Amerikos valdžia yra airių rankose. Jeigu ji kalbės apie mažų tautų laisvę, bet veidmainingai elgsis su Airija, tai kilus karui ji negaus Amerikoje jokios pagalbos.

KANADOS PREKYBA NUKRITO.

Kanados valdžios paskelbta statistika parodo, kad šįmet kanadiečiai padarė mažiau biznio su užsieniu, negu pernai. Per septynius šių metų mėnesius Kanados eksportas ir importas siekė tik $992,005,829, o pernai tuo pačiu laiku tokio biznio buvo padaryta už $1,193,767,551.

TRAUKINYS SUDAUŽĖ AUTOMOBILĮ.

Kanadoje, netoli nuo Vermonto valstijos pasienio, pereitą nedėldienį pieno traukinys sudaužė automobilį, kuris važiavo skersai geležinkelį. Vienas žmogus automobiliuje buvo užmuštas, antras mirtinai sužeistas.

Kaune Uždarytas Universitetas.

Už demonstracijas prieš valdžią areštuota 100 studentų.

Šį utarninką gauta iš Kauno telegrama sako, kad Smetonos valdžia uždariusi Lietuvos universitetą ir areštavusi 100 studentų už pereitos subatos demonstracijas. Tose demonstracijose universiteto studentai reikalavo, kad Smetonos valdžia eitų šalin, nes ji parodė nemokanti krašto valdyti. Demonstrantai reikalavo, kad butų sudaryta koalicinė valdžia, kuria galėtų pasitikėti visa tauta. Policija pradėjo demonstrantus areštuoti. Kai buvo sugrusta į kalėjimą 100 su viršum studentų, likusieji universiteto studentai apskelbė protesto streiką prieš valdžią. Tuomet valdžia uždarė universitetą ir paskelbė šešiems mėnesiams "nepaprastą valstybės apsaugos stovį."

Tarp areštuotųjų esą ir "dešiniosios partijos" vadų. Tai, turbut krikščionių demokratų vadai.

Iš Klaipėdos Jau Išvyta Lietuvos Policija.

Einant "Keleiviui" spaudon, iš Klaipėdos gauta žinia, kad to krašto direktorija, kuri susideda iš 5 narių, nutarė išvyti iš viso Klaipėdos krašto vadinamąją Lietuvos saugumo policiją, kuri iki šiol dabojo tenai tvarką ir prigulėjo centrinei Kauno valdžai. Jos vietą užima uniformuoti naciai, kuriuos Neumannas suorganizavo Hitlerio smogikų pavyzdžiu. Kauno valdžia esanti palinkusi su šituo direktorijos nutarimu sutikti ir visą savo saugumo policiją iš Klaipėdos krašto ištraukti.

Kiniečiai Paklojo 6,000 Japonų.

Šanchajaus žiniomis, kiniečių partizanai Šansi provincijoj pereitą sąvaitę išmušė apie 6,000 japonų, paėmė daug priešo ginklų ir kitokios karo medžiagos. Jie užpuolė japonų armiją iš užpakalio, kuomet ji atakavo pagarsėjusios kiniečių armijos fortifikuotą bazę prie Utai kalno. Japonų armija buvo priversta nutraukti ataką ir trauktis atgal.

Kiniečių partizanai pradėjo užpuldinėti japonų užnugarį ir kitose provincijose. Kiniečių karininkai, kurie organizuoja tuos partizaniškus užpuolimus, sako, kad iš 50 mušių jie pralaimėję tiktai vieną.

VĖLIAUSIA TELEGRAMA IŠ KAUNO.

Vokietija daro į Kauną spaudimą, kad į valdžią butų įleistas Voldemaras, žinomas nacių šalininkas ir lenkų priešas. Dabar Voldemaras yra iš Lietuvos ištremtas ir gyvena Francuzijoje. Jo fašistiška "Geležinio Vilko" organizacija uždaryta.

Kiniečiai praneša atsiėmę iš japonų 3 miestus Hunano provincijoj.

Hollywoodas Pakilo Prieš Nacius.

Filmų gamintojai prašys Roosevelto ir Kongresą, kad nutrauktų santikius su Vokietija.

Ne veltui fašistiškas Dieso komitetas stengėsi numalevoti Hollywoodo aktorius ir filmų gamintojus raudonai. Pasirodo, kad artistų kolonija Hollywoode ne juokais yra nusistačiusi prieš fašizmą. Pereitą sąvaitę judomųjų paveikslų pramonės viršininkai ir vaidintojai pasirašė peticiją, kurioj Rooseveltas ir Kongresas prašomi nutraukti visus santikius su fašistiška Vokietija.

Bet tai da ne viskas. Hollywoodas eina da ir toliau. Jis siekia pilno boikoto Hitlerio diktaturai. Amerikos durys turi but uždarytos visiems Vokietijos gamintojams. Ir pati Amerika neprivalo nieko Vokietijai parduoti.

Šitam vajui paremti, judomųjų paveikslų gamintojai tuojaus pradės varyti visuose teatruose propagandą. Teatrų publika bus filmose prašoma rašytis po tam tikra peticija. Tikimasi surinkti apie 30,000,000 parašų. Tuomet tie parašai kartu su peticija bus įteikti prezidentui Rooseveltui ir Kongresui.

"Prezidentas Rooseveltas yra padaręs viską, ką jis galėjo," sako šito judėjimo vadas, aktorius Melvyn Douglas. "Savo kalbose prezidentas jau ne sykį pasmerkė fašizmą ir diktatorius. Bet jis negali uždrausti prekybos su Vokietija, nes jis nediktatorius. Šito turi pareikalauti patys piliečiai. Ir todėl bus renkami parašai po šita peticija."

Fabrikantai Jau Nusileidžia.

Pripažįsta kolektyves derybas ir teisę darbininkams organizuotis.

Pereitą sąvaitę New Yorke posėdžiavo vadinamas Amerikos Pramonės Kongresas. Tai buvo jau 43-čias toks fabrikantų ir kitokių biznierių suvažiavimas. Ir įdomu pažymėti, kad jo dvasia buvo jau visai kitokia, negu seniaus budavo. Fabrikantai tarėsi jau ne apie tai, kaip laužyt streikus ir ardyt darbininkų organizacijas, bet apie tai, kaip su darbininkais ko-operuoti ir gerus santikius palaikyti. Jie jau pripažino, kad darbininkai turi pilną teisę organizuotis į unijas ir per tas unijas vesti kolektyves derybas su darbdaviais. Tai jau ne mušeikos grumojimai, bet išplakto vaiko nuolankumas. Pasirodo, kad Wagnerio įstatymas ir Nacionalė Darbo Santikių Taryba jau pusėtinai aplaužė tiems plutokratams ragus.

AUTOMOBILIAUS KATASTROFA MAINE'O VALSTIJOJ.

Fairfield, Me.—Pereitą penktadienį netoli nuo čia traukinys suvažinėjo automobilį, važiavusį skersai Maine Central geležinkelį. Automobilis buvo numestas 200 pėdų nuo bėgių. Keturi žmonės buvo sunkiai sužeisti.

Trockis Pranašauja Baisią Revoliuciją Amerikai

Užsinuodijo 3 Worcesterio Lietuviai.

Jonas Česna mirė, o Silvestras Kukauskas ant "danger listo."

Worcester, Mass.—Gruodžio 5 dieną trys lietuviai, eidami iš šv. Liudviko Draugijos susirinkimo, užėjo į karčemą po porą stikliukų isigerti. Kiek jie tenai išgėrė, nežinia, bet turbut daugiau kaip po du stikliuku, nes apie 1 valandą nakties policija rado visus prie 325 Millbury gatvės vos gyvus. Vežant juos ligoninėn, Jonas Česna, 44 metų amžiaus žmogus, mirė. Silvestras Kukauskas, 50 metų amžiaus vyras, padėtas ant "danger listo," reiškia, jo gyvybė buvo pavojuje. Tik Jonas Lukas, 56 metų lietuvis, buvo truputį stipresnis. Dabar policija ir miesto daktarai tyrinėja, ar nebuvo nuodinga ta degtinė, kurią jie gėrė. **Vargo Sunus.**

Penki Jauni Lietuviai Teisme.

Worcester, Mass. — Šį rudenį čia daug jaunų lietuvių papuolė teisman už vagystes. Mėnuo atgal buvo sugauti 4 musų jaunuoliai. Gi pereitą sąvaitę teisme buvo negrinėjama 7 jaunų vyrukų byla už vagystes, ir 5 iš jų buvo lietuviai. Jų byla tęsiama toliau ir tuo tarpu jie pastatyti po $6,200 kaucija. Bėdon patekę yra L. Stanionis, 25 metų amžiaus; A. Balsys, 22 metų; V. Aleksandravičius, iš New Yorko, 30 metų amžiaus; E. Praskunas, 19 metų; F. Maciežka, 21 metų; A. Mierzejewski, 26 metų; H. Dolegavicz, 21 metų.

Gaila, kad tarp lietuvių nėra linksmesnių žinių.

Vargo Sunus.

Japonai Ruošiasi Dviems Karams.

Kovai prieš Sovietų Rusiją skiriama $1,634,400,000.

Žinios iš Tokijo sako, kad japonų valdžia prie savo biudžeto išlaidų ateinantiems metams 6 bilionus jėnų priskyrė ekstra, ir kad šita suma esanti skiriama karo pasiruošimui prieš Sovietų Rusiją. Šeši bilionai jėnų Amerikos pinigais reiškia $1,634,400,000.

Santikiai tarp rusų ir japonų paskutiniais laikais vėl pasidarė labai pikti. Japonų užsienio reikalų ministeris paskelbė, kad Šachalino saloj galįs įvykti aštrus konfliktas, nes rusai tenai pradėję vyti iš žibalo laukų japonus darbininkus. Žvejybos klausimu japonai taipgi negali susitarti su rusais. Rusai priešingi japonų žvejybai Sibiro pakraščiuose; bet japonai sako, kad jų laivai tenai žvejosią nežiurint ką rusai sako; jeigu busią reikalo, tai jie žvejosią tenai ir su ginkluota apsauga. Aliejus ir žvejyba japonams yra gyvybės klausimas.

"NEW DEAL," TAI VAISTAI PUVANČIAM KAPITALIZMUI.

Bet kapitalizmas jau atgyveno savo dienas. Jį greitai pravalgys bedarbių armija.

"Arizona Daily Star" laikraštis nusiuntė savo atstovą Meksikon pasiteirauti pas Trockį, ką jis mano apie Roosevelto reformas, paprastai vadinamas "New Deal" vardu. Ar jos veda Ameriką prie revoliucijos, ar ne? Trockis atsakė, kad "New Deal" nėra jokia revoliucinė programa, o tik švelnus vaistas puvančiam kapitalizmui. Tiesa, kapitalistai Roosevelto reformoms priešinasi, nes jos prieštarauja seniems kapitalizmo papročiams; bet šitie prieštaravimai kaip tik ir parodo, kad kapitalistinė sistema jau pūva ir gyvena paskutines dienas.

"Kapitalizmas Amerikoje jau pasiekė savo čiukuro ir išsieikvojo," sako senasis Rusijos revoliucionierius. "Dabar Amerikos kapitalizmas laikosi tik savo sutaupom, taip sakant, gyvena savo taukais. Tik pažiurėkit į savo bedarbius. Jokia visuomenės santvarka, kuri gimdo šitokią padėtį, negali ilgai tęstis."

Šių laikų Amerika turtų daugiau jau nebepagamina, sako Trockis. Ji pradėjo jau naikinti tuos lobius, kurie buvo pagaminti praeity. Milionai bedarbių greitu laiku pravalgys viską. Kapitalistai rėkia, kad Roosevelto valdžia išleidžia perdaug pinigų ir skandina valstybę į skolas, bet paklauskit jų ką daryti su bedarbių armija, jie nežino.

"Jųs susilauksit revoliucijos, baisios revoliucijos," pasakė Trockis, "bet ne Rooseveltas ją sukels. Jersey City miesto majoras Hague yra daug galingesnis už Rooseveltą. Kokiu keliu jusų revoliucija eis, tai priklausys nuo to, ką Rockefelleris lieps Hage'ui daryti. Rockefelleriu aš vadinu Amerikos kapitalistų klasę, o Hague'u aš vadinu politinį tos klasės įrankį."

AREŠTUOTAS BUVĘS AMBASADORIUS DODD.

William E. Dodd, buvęs Jugtinių Valstijų ambasadorius Berlyne, šiomis dienomis pakliuvo bėdon. Greitai važiuodamas automobilium jis suvažinėjo 4 metų amžiaus juodveidę mergaitę ir, nesustojęs, pabėgo iš nelaimės vietos. Policija jį sugavo ir areštavo. Jis dabar teisinasi nesustojęs dėl to, kad laikraščiai neprirašytų apie jį didelių sensacijų. Prastas pasiteisinimas.

GEN. FRANCO SUTRAUKĖS 800,000 VYRŲ.

Ispanijos lojalistai laukia didelio užpuolimo. Generolas Franco sutraukęs prieš juos 800,000 kareivių. Mussolinis atsiuntęs visą armijos korpusą italų.

APŽVALGA

SAKO, LIETUVĄ VALDĄS JAU HITLERIO AGENTAS.

Vienas kaunietis, "gerai pažįstąs Lietuvos vidaus gyvenimą," rašo Brooklyno "Laisvei," kad Smetonos valdžia dabar nesanti niekas daugiau, kaip tik vokiečių ir lenkų įrankis.

Jis sako:

"Ponas Lozoraitis skaitosi Lietuvos užsienio reikalų ministeris, tačiau jam dabar nebeliko darbo. Jis turi tik pakartoti tai, ką įsako Hitlerio paskirtas Lietuvai fiurelis veterinorius Neumannas."

"Keleivio" skaitytojai jau žino, kad Lozoraitis jau atsistatydino. Matyt, Hitlerio agentui jis nenorėjo tarnauti.

Toliau apie Neumanno įtaką Lietuvos valdžioje šitas kaunietis rašo taip:

"Jo (Neumanno) įsakymu tautininkų jaunimo organizacija 'Santara' turi sveikintis pakeldama dešinę ranką, kaip sveikinasi hitlerininkai. Jo įsakymu leista dabar įgabenti visą nacių literatūrą, kuri anksčiau buvo uždrausta; jis įsakė Smetonai grąžinti jam teismo atimtas teises, ką Smetona po savo išsirinkimo dar kartą 'prezidentu' ir padarė, paskelbdamas amnestiją. Neumannas įsakė nuimti karo stovį nuo hitlerininkų ir uždėti visą jo sunkumą ant lietuvių, ką Smetona paklusniai ir padarė. Vokiški hitlerininkų laikraščiai gali rašyt, ką nori, bet jeigu 'Lietuvos Žinios' arba 'XX Amžius' nori ką nors pacituoti, parodyti, ką Lietuvos hitlerininkai rašo, tas citatas cenzura išbrauko. Vadinas, hitlerininkai gali rašyti, ką nori, bet lietuviams net juos pacituoti nevalia. Cenzura sulaikė knygą apie Gorkio gyvenimą, nors toje knygoje nič nieko politinio nėra. Gorkį minėt uždrausta Vokietijoj, uždraust pareikalavo ir Lietuvoj."

Kodėl gi tautininkų valdžia pasidarė Hitlerio fašistams tokia paklusni?

Šitas kaunietis sako, kad musų tautininkai pataikauja Lietuvos priešams gelbėdami savo kailį. Esą:

"Kai Lietuvoj pradėjo šeimininkauti Neumannai ir Charvatai, iš Lietuvos nepriklausomybės liko tik jos vardas, o Smetona su savo ministeriais paliko tik vokiškojo ir lenkiškojo imperializmo įrankis. Ką jam palieps, tą jis ir vykdys, nes kitos išeities jam jau nebėra. Lietuviai juo nepasitiki, tad reikia glaustis prie tų, kurie jį ir jo sostą gali apsaugot."

Nesinorėtų šitokiems dalykams tikėti. Bet yra faktas, kad šiomis dienomis Smetonos valdžia uždarė Vilniui Vaduoti Sąjungą. Ką gi tai reiškia? Nieko daugiau, kaip tik didelį Smetonos norą įtikti Varšuvos ponams — įtikti dėl to, kad jie paliktų jį valdžioje. Mat, pereitą pavasrį lenkai savo ultimatume buvo pareikalavę, kad Smetona su savo švogeriu pasitrauktų. Jis tuomet sutiko tuojaus atidaryti jiems Lietuvos geležinkelius ir išsižadėjo Vilniaus, kad tik jie paliktų jį "tautos vadu." Lenkai tą reikalavimą tuomet atsiėmė, bet Smetona, sykį jau nugąsdintas, dabar stengiasi pataikauti Varšuvai kaip įmanydamas.

Taigi labai galimas daiktas, kad tais pačiais sumetimais jis ir prieš Hitlerio agentą dabar dvilinkas susirietė.

TIKRIEJI AMERIKONAI —NE PILIEČIAI.

L. Pruseika, kuris šiomis dienomis buvo pasiekęs New Mexicos valstiją ir matė tenai daug indijonų, rašo "Vilniai:"

"Indijonų mokykloj kalbuosi su vienu mokytojum, kuris dėsto indijonų istoriją. Pasirodo, kad Naujojoj Meksikoj (New Mexico) yra apie 30,000 gyventojų indijonų (Pueblo, navajo ir tt.).

Bet Naujosios Meksikos indijonai neturi balsavimo teisių. Jie ne piliečiai. Taip pat ir Arizonos indijonai ne piliečiai.

"Kokia baisi skriauda tikriems ir pirmiems amerikonams!"

O KAIP SU POPIEŽIAUS AGENTAIS?

Klerikalų "Draugas" deda juodomis raidėmis per dvi špaltas šitoks užrašą:

"Matyt, J. V. vyriausybė pašauks teisman sovietų agentus. Gali kliuti neįregistruotai komunistų partijai."

"Draugui" iš to džiaugtis nepriderėtų, nes jo "partija" taip pat nėra registruota kaip svetimos valstybės agentas. O ištikrųjų ji tokia yra. Ir popiežiaus agentai padaro Amerikai daugiau žalos, negu visi "Sovietų agentai" sudėti kruvon.

Nauji CIO Viršininkai.

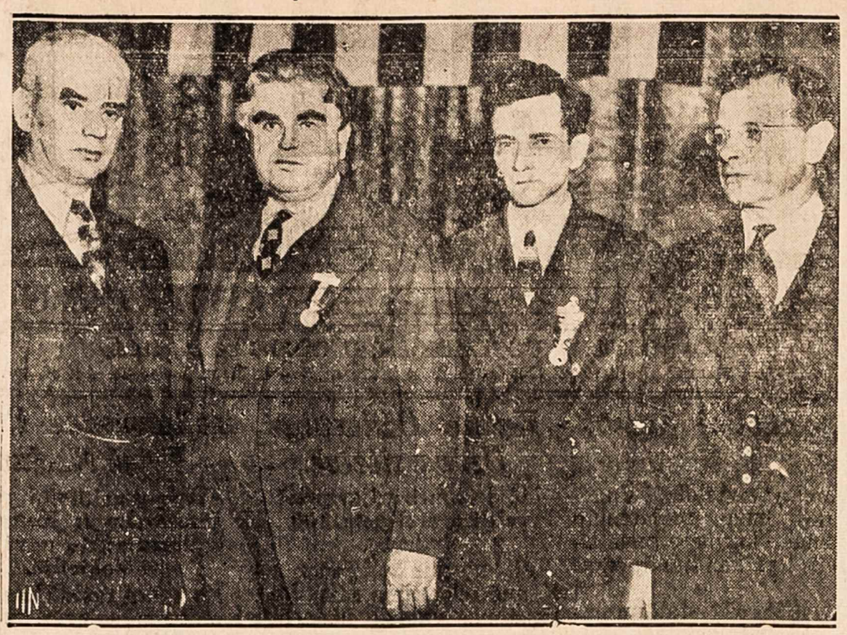

Šiomis dienomis Pittsburghe įvyko Steigiamasis CIO Suvažiavimas, kuris įkurė pastovų Kongresą Industrinių Organizacijų (CIO) ir išrinko pastovią valdybą, kuri yra parodyta šiame vaizdely. Iš kairės į dešinę stovi: viceprezidentas Philip Murray, prezidentas John L. Lewis, sekretorius James Carey ir antras viceprezidentas Sidney Hillman. Iki šiol raidės CIO reiškė "Committee for Industrial Organization," ir tas komitetas veikė kaip Amerikos Darbo Federacijos grupė; jis neturėjo nei savo čarterio, nei konstitucijos. Dabar gi CIO reiškia jau "Congress of Industrial Organizations," ir tas kongresas bus jau visai savistovi unijų sąjunga, atskira nuo Amerikos Darbo Federacijos, turės savo konstituciją ir čarterį.

6,000,000 JAUNUOLIŲ NETURI DARBO.

Jaunimo komisija Washingtone apskaičiavo, kad dabartiniu laiku Jungtinėse Valstijose yra apie 6,000,000 jaunų merginų ir vaikinų, tarp 16 ir 24 metų amžiaus, kurie ieško darbo ir negali jo susirasti.

EDENAS VIRSTA Į DARBIETĮ.

Buvęs Anglijos užsienio reikalų ministeris Anthony Eden anądien pasakė Oxforde prakalbą, kurioje pareiškė, kad jokiu budu neįmanoma išlyginti ginklavimosi srityje pusiausvyrą su tomis tautomis, kurios dirba taip, kaip dirbama karo metu, jei pačiame krašte dirbama tik taip, kaip įprasta taikos metui. Edenas taip pat pabrėžė butiną reikalą pagerinti įvairių gyventojų sluoksnių gyvenimo sąlygas ir padėti darbo neturinčiai jaunuomenei. Edenas pripažino, kad priemonės toje srityje brangiai kaštuosiančios, tačiau pabrėžė, kad visų gyventojų sluoksnių įkinkymas į darbą yra kaip tik pati svarbiausioji britų tautinė pajėga. Baigdamas, Edenas pareiškė, kad reikėtų pradėti įvairius pasitarimus tarp partijų tautinės santarvės galimumams apsvarstyti.

Iš tos jo kalbos kai kas daro išvadų, kad jis jau krypstąs darbiečių pusėn.

ŠVEICARIJOJ PADIDINTA NACIŲ ŠNIPUI BAUSMĖ.

Tulas laikas atgal Šveicarijoj buvo sučiuptas šnipinėjant Hitlerio agentas Wilhelm Kaempfer. Teismas nuteisė jį mėnesiui kalėjimo. Kaempferis apeliavo. Pereitą sąvaitę apeliaciją teismas Ciuriche jo apeliaciją apsvarstė ir bausmę padvigubino. Vietoj mėnesio, nacių šnipas dabar turės sėdėti 2 mėnesiu.

8,000 Žydų Lenkijoj Sugrusti Tvartuose.

Anglų laikraštis "N. Chronicle" išspausdino vieno Vokietijos tremtinio žydo laišką iš Lenkijos pasienio. Tame laiške jis štai kaip aprašo savo gyvenimą:

Spalių 28 d., penktadienį, penktą valandą ryto mes buvom prikelti iš lovų ir areštuoti. "SS" vyrai, kurie buvo atėję musų suimti, pareiškė, kad po pusės valandos galėsime grįžti namo. Tai mes tik apsirengėm ir nieko nepasiėmėm.

Kalėjimas jau buvo pilnas Lenkijos žydų, tai mes ir keli šimtai kitų turėjom stovėti kalėjimo kieme, norlijo lietus.

Čia vienas "SS" vadas mums pareiškė, jog septintą valandą vakaro mus išgabens iš Vokietijos. Nebebuvo leista grįžti namo ir mes Vokietiją turėjom palikti kaip stovim, viską palikę namuose.

Musų baltiniai, baldai ir pinigai liko Vokietijoj.

Mus gabeno galvijų vagonuose ir ilgas valandas mes stovėjome ir sėdėjome juose šalčio ir alkio kankinami. Nuo Vokietijos pasienio stoties Neu Beuschen iki Lenkijos sienos buvo dešimts kilometrų ir tą kelią mes turėjom nueiti pėsti.

Išlipus iš traukinio, mus apsupo durtuvais kareiviai ir mes, sustoję į eilę, pradėjom žygiuoti. Taip saugomi po kurio laiko mes pasiekėm Lenkijos sieną.

Seni žmonės, moterys, vaikai ir ligoniai labai pavargo. Kai kurie jų krito pakelėj ir taip ten liko gulėti.

Lenkijos kareiviai, saugą sieną, musų toliau į Lenkiją neįsileido ir apie 8,000 žmoniu. surinktų iš Hamburgo, Berlyno, Kelno ir Eseno, sustojom miške.

Niekas musų nelankė, šaltis ir alkis pareikalavo daugiau aukų.

Dabar mes jau aštuonios dienos esame mažame kaimely, saugomi lenkų sargybinių.

Mums neleidžiama iš jo išeiti.

Esam apgyvendinti tvartuose. Dviejuose tvartuose, kuriuose paprastai buvo laikoma 100 arklių, dabar yra 8,000 žmonių.

Mes čia miegame baisiai susikimšę ant šiaudų, nuolat drebėdami nuo šalčio.

Labai maža tegauname pavalgyti. Rytą ir vakare mes iš pagalbos komiteto gauname po riekutę duonos ir truputį sriubos, o tai visai nenuramina musų alkio.

Komitetas daro, ką tik gali, bet ir jam truksta lėšų. Juk viso tremtinių apskaičiuojama esą apie 40,000—50,000 ir jie apgyvendinti įvairiuose pasienio miestuose.

Naktys yra nepaprastai šaltos ir per atviras tvartų duris pučia šiaurųs vėjai, o mes neturime kuo apsikloti.

Mano vargšė motina susirgo ir, kad galėčiau jai nors truputį padėti, aš dažnai dieną ir naktį vaikštau, kad jį turėtų daugiau vietos pailsėti.

Ligonių skaičius nuolat didėja. Jie yra patalpinti į palapines ant šiaudų. Jau septynios palapinės yra pilnos ir rengiama dešimt kitų. Ligoninės čia nėra. Daugeliui dėl maisto sugedo viduriai.

Taip pat jau apie 100 žmonių susirgo šiltine. Vandens musų stovykloje tiesiog negalima gerti. Bet kai kito vandens nėra, žmonės priversti gerti ir tokį. Bijoma, kad nekiltų didelė epidemija. Reikia geležinių nervų ir viršžmogiškų jėgų, kad visa tai, ką čia matai, iškentėtum.

Moterų, vaikų ir senių verksmai dėl duonos ir vandens, dėl miego ir šilimos yra baisus spektaklis, kokio net negalima įsivaizduoti.

Vokietija mus ištrėmė, o dabar Lenkija verčia mus badauti ir žuti. Nėra jokios vilties.

Geriau mes butume mirę Vokietijoj, negu ėję čia į Lenkiją, kur, gal but, taip pat musų laukia mirtis.

Netoli nuo musų tvartų yra keliatas krautuvių, bet mes neturime nei cento nusipirkti maisto.

Amžinos Dainos.— Šioj knygutėj telpa 44 geriausių Jovaro dainų. Jos tinka deklamacijoms ir dainavimui, kaip namie, taip ir susirinkimuose.

Gift Suggestions for a Merry Christmas

ČIA TAI PRAKTIŠKA DOVANA
kuri gyvena ilgus METUS

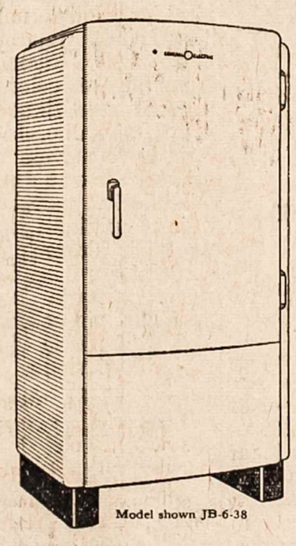

Model shown JB-6-38

Ar taupumas šiom Kalėdom reikalingas? Tai pradėkit su svarbiausiu kambariu namuose: virtuve. Įsidėkit naują žvilgantį baltą General Electric šaldytuvą ir džiaukitės tikru trigubu **taupymu** ilgus metus—G-E sutaupo jum valgius, taupo jėgą ir taupo užlaikymą. Viduje žiburys. Tvirtais chrome-plated geležies apdarais. Turi G-E's garsų Vacuum-sealed vienutę ir kitus vėliausius gerumus. Parodytas Modelis $184.95. Modeliai vos tik 14c. į dieną (mėnesinė mokestis).

NEREIKIA ĮMOKĖT
(Lengvi išmokėjimai Edisono Kostumeriams)

AT YOUR Edison Shop AND ELECTRICAL DEALERS

ŽINIOS IŠ PIETŲ AMERIKOS.

Argentina yra didelis ateities kraštas.

Buvo laikai, kuomet Jungtinių Valstijų gerbuvis išgarsino Ameriką kaip "aukso šalį."

Dabar į tokį gerbuvį žengia Argentina, pietinis Amerikos galas.

Argentina turi labai derlingų laukų ir vienas jos veikėjas, Domingo Sarmiento, turbut nedaug perdėjo, kuomet jis pasakė, jog Argentinos duona ir mėsa butų galima suruošti viso pasaulio gyventojams puotą.

Jeigu Sarmiento butų gyvenęs iki šių Argentinos respublikos gerbuvio laikų, jis taip pat butų priduręs, kad Argentinos medvilne butų galima aprengti pasaulio tautas.

Nekalbant apie Argentinos mėsą, vilnas, medvilnę ir kviečius, tenai pradeda smarkiai plisti ir tabako ukis. Per metus tenai pagaminama 25,000 tonų tabako. Jis labai gerai auga karštesnėse šalies vietose.

Argentinos sodai užima 670,000 hektarų plotą.

Vaisių konservų ir marmelado gamyba Argentinoj pasiekė nepaprasto išsiplėtimo. Konservuoti persikai, ypač augantieji Tigre saloje, visiškai patenkina vidaus suvartojimą ir yra pageidaujami užsieniuose.

Pasaulio prekybos, pramonės ir transporto veikimui nuolatos yra reikalingi didelį energijos šaltiniai. Jie yra: akmeninė anglis ir nafta.

Nuo 1857 m., kai naftos atradimas sukėlė pramonėj perversmą, kurio pirmoji priežastis buvo vidaus degimo motorų atsiradimas, vėliau pasiekęs didžiausio išsiplėtimo automobilių pramonėj, ši pastaroji taip greitai plėtėsi, kad dabar visuose pasaulio kraštuose važinėja 40 milijonų automobilių.

O naftos šaltiniais, kaip dabar išrodo, yra persisunkusi visa Argentinos žemė. Tai yra neapsakomi turtai žemės gelmėse.

Dabartiniu laiku Argentinoje yra atidaryta apie 2,400 aliejaus šulinių, kurie duoda apie 2,300,000 kubinių metrų aliejaus arba naftos. Argentina pagamina dusyk daugiau aliejaus, negu Jungtines Valstijos.

Andų kalnų papėdėj ir kalvotuoj Pampos zonoj yra dar neišnaudoti anglies klodai. Tačiau ta aplinkybė tik padidina naftos šaltinių tobulinimo ir plėtimo interesą. Su nafta ir iš jos išeinančiomis industrijomis Argentina sau atsidarė puikų kelią į pasaulį.

Be to, Andų kalnų papėdėj yra 170,000 hektarų žemės apsodintos vynuogių krumais. Vyno pramonei per metus sunaudojama daugiau kaip po 1,000,000 tonų vynuogių. Apskaičiuota, kad kiekvienas Argentinos gyventojas per metus suvartoja po 60 kvortų vyno, taigi daugiau kaip po kvortą kas sąvaitę.

Visas Argentinos plotas užima apie 1,500,000 keturkampių mylių, taigi šalis labai didelė, bet apgyventa labai retai, nes turi tik apie 10,000,000 gyventojų.

Šalies sostinė yra Buenos Aires; kiti svarbieji miestai yra: Rosario, Cordoba, La Plata, Santa Fe, Tucuman, Bahia Blanca ir Mendoza.

Šiaurinis respublikos kraštas yra labai kalnuotas ir miškingas. Aukščiausis kalnas yra Aconcagua, kuris turi 23,080 pėdų aukščio. Į pietų pusę kalnai eina žemyn. Šiaurėje klimatas šiltas ir drėgnas, daug lietaus. Patogiausis klimatas tarp Mendozos ir Buenos Aires, kur šilimos buna nuo 54 iki 100 laipsnių.

Pramonė Argentinoje da neišaugus; šalis gamina daugiausia maisto produktus ir žaliavą kitų kraštų fabrikams.

Valdžios forma panaši Jungtinių Valstijų valdžiai: kiekviena provincija turi plačią autonomiją, o visą kraštą valdo federalė valdžia, kurios sėdyba yra Buenos Aires mieste.

Argentinoj yra jau nemaža ir lietuvių; jų priskaitomo tenai į 40,000. Daugelis jų turi įsitaisę savo ukius ir neblogai gyvena.

Constant Reminders of your Thoughtfulness

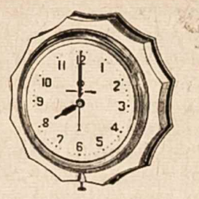

GROŽĖ Paprastoj Suknėj

Iš oro šis GE Virtuvės Laikrodis išrodo puikiai, spalvos ivory arba žali. Vidus jo išlaiko ilgus metus visad teisingu General Electric judėjimu. Ir kaina!...

Tik $5.25

BILE VIREJA YRA GERESNĖ VIREJA

.. su šiuo Westinghhouse Automeal Roasteriu. Jis spirgina, šutina, kepa, broilina, verda, roastina, toastina—viską tiktai padėk ant stalo. Lengvas vartot. Sykiu su broileriu ir 5 šmotų stiklinių kepimo dišių setu.

$29.90

Lengvi Išmokėjimai
(Edisono Kostumeriams)

Pirk Anksti! Siųsk Anksti!

AT YOUR Edison Shop AND ELECTRICAL DEALERS

ARGENTINOJ NUSIŽUDĖ JONAS SIMONAITIS.

"Argentinos Lietuvių Balsas" praneša:

Šiomis dienomis Buenos Aires mieste tragingai žuvo Jonas Simonaitis. Jis nušoko nuo Bokos tilto ir nuskendo. Jurininkai ištraukė jį nebegyvą.

Simonaitis buvo nevedęs, 39 metų amžiaus, paeinąs iš Melagiškių kaimo, Batakių valsčiaus. Argentinoje išgyveno 12 metų. Dirbdavo prie geležinkelių statybos darbų ir ukiuose. Jautėsi neturįs laimės, buvo atsiskyręs nuo lietuvių. Grįžęs iš laukų, nakvojo viename lietuvių restorane Pineiroj. Ryte apsimokėjo, nusipirko papirosų ir degtukų, bet visa paliko ant stalo, dar padėdamas apačioj vieną pezą. Išvyko ir eidamas per Bokos tiltą nušoko vandenin ir tragingai žuvo.

Platesnių žinių gali suteikti velionies puseserė p. Balsienė, c. Paraguay 2596, Val. Alsina

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Tautininkai sabotažuoja SLA. Pažangos Vajų.

Jau prabėgo pora mėnesių nuo to laiko, kaip paskelbtas SLA. Pažangos Vajus, ir nemažai darbo jau atlikta, bet tautininkų spaudoj nei burbt apie vajų. Pažangieji laikraščiai pilni agitacinių straipsnių, raginančių visus stoti į tą didžiausią lietuvių organizaciją. Pažangieji laikraščiai duoda savo skiltis visiems veikėjams varyti agitaciją už SLA. Bet kur yra tie laikraščiai ir tų laikraščių redaktoriai, kurie taip mėgsta girtis savo lietuvybe? Nejaugi SLA. nėra lietuvių organizacija? Bet jie ir patys sako, kad SLA. yra "tautiška organizacija."

Per Susivienijimą veikia tukstančiai lietuvių Lietuvos gerovei, nežiurint iš kokios pakraipos žmonių jis susideda. SLA. yra išmokėjęs tukstančius dolerių įvairiems tautos reikalams. Ar tai nėra lietuviškas, ar tai nėra tautiškas darbas? Mes žinome, kad prie SLA. priklauso įvairių pakraipų ir įsitikinimų žmonių, bet organizacijoj visi jie dirba lietuvybei.

Na, tai kaip gi tie "tautiški" laikraščiai ir jų redaktoriai mano — ar tik tas tėra lietuviška ir tautiška, kas yra smetoniška? O kągi jųs darysite, kaip Smetoną prarasite? Ar ir jusų tautiškumas tada turės žuti?

Buvo paskelbtas Auksinis SLA. vajus. Tada musų "tautiškoji" spauda irgi tylėjo galvas nulenkusi. Nedarė jokių paraginimų ir nekvietė savo brolių ir seserų rašytis prie Susivienijimo. Daugely atvėju net priešingai rašė. Dabar paskelbtas Pažangos Vajus. Tautininkai ir vėl tyli. Jų laikraščiai apie vajų nei užsiminti nenori. Jie sušunka tik tada, kai gauna progos SLA. vadovybę išniekinti ir apšmeižti. Jų laikraščiai šmeižia visus sumanymus. Nežiurint kas ką veikia ir kiek tas organizacijai naudos atneša, bet jei tik negarbinamas Smetona, tai ir ne košer.

Dar apie "Pirmyn" Chorą.

Gruodžio 4 dieną "Pirmyn" Choras davė koncertą musų kolonijoj.

Turiu prisipažinti, kad ir aš pats nesitikėjau, kad jis yra tiek išlavintas ir tiek artistiškai prirengtas. Nevien tik tų jaunuolių balsai išlavinti, bet ir visas jų judėjimas yra artistiškas. Gal visame lietuviškame pasauly nėra geresnio lietuvių choro.

Didžiausis kreditas priklauso pp. Steponavičiams, kurie tą chorą išauklėjo ir pakėlė į tokį aukštą laipsnį. Jis gali pasirodyti ne vien lietuvių tarpe, bet ir tarpe svetimtaučių.

Ponia Steponavičienė clevelandiečius tiesiog sužavėjo savo maloniu balsu. Ji jau ne paprasta dainininkė, bet tikra artistė, kokių nedaug lietuvių tarpe turime.

Sekančiam numeryje aprašysim, kas "Pirmyn" Chorui surengė šį koncertą ir kokios buvo pasekmės.

Mirimai.

Šiomis dienomis Clevelande mirė Donaldas Andrušaitis, sulaukęs vos devynių metų amžiaus vaikas. Liko tėvai, brolis ir keturios seserys.

Mirė Uršulė Kičienė, sulaukusi 55 metų amžiaus moteris. Liko vyras, du sunųs ir trys dukterys.

Apsirgo SLA. veikėjas Čerauka.

Gruodžio 1 dieną SLA. 136 kuopa turėjo mėnesinį susirinkimą, bet narių dalyvavo nedaugiausia, todėl svarbių reikalų svarstymas atidėta sekančiam susirinkimui.

Valdybos rinkimas atidėtas sekančiam susirinkimui, dėl pirmininko apsirgimo. Taigi ir centro kėlimo balsavimas atidėtas iki sekančio susirinkimo.

Pirmininkas brolis Čerauka apsirgo ir buvo nuvežtas ligoninėn. Jį ištiko nelaimė—darbe užgavo akį. Visi nariai reiškia jam užuojautos ir linki greitai pasveikti.

Darželio skolos mažėja.

Lapkričio 28 dieną Liet. Kulturinio Darželio Sąjunga turėjo mėnesinį susirinkimą ir iš raportų paaiškėjo, kad sąjungos skolos kas mėnuo mažėja; nemažai aukų prisiunčia ir kitų kolonijų lietuviai. Už metų-kitų, gal ir visai skolų nebeliks. Daugiausia skolų buvo padaryta laike darželio įrengimo. Nemažai ir SLA. yra prisidėjęs prie tų skolų sumažinimo. Tačiau nekurie pasivadinę "tautos darbuotojai" nemano, kad tai yra Susivienijimo auka lietuvių tautos labui, nes nėra Smetonos užrašo ant tų dolerių, kurie yra aukauti.

Miestas nori įvesti busus.

Miestas nori įtaisyti savo busus, vietoj kompanijos gatvėkarių. Ir sakoma, kad miestas galėtų vežioti žmones po 5 centus, tuo tarpu kai kompanija dabar ima po 10 centų. Varžytinės eina tarp miesto valdžios ir gatvėkarių kompanijos. Kompanija nori pasilikti, net siulo naujos mados moderniškus gatvėkarius ir busus. Matyti, kad kompeticijos prisibijo. Butų gerai, kad miestas sudarytų kompeticiją, tada žmonės galėtų pasinaudoti.

Geriausia dovana kalėdoms

Ateina Kalėdos, ir visi rupinasi, kokią dovanėlę nupirkti savo giminėms ir draugams. Tinkamiausia dovana yra tokia, kuri juos lankytų per visą metą. Tai geras pažangus laikraštis, kaip "Naujienos" ar "Keleivis." Tokią dovaną žmogus gavęs nekuomet nepamirš. Clevelando lietuviai gali tuo reikalu kreiptis į mane, o aš mielai patarnausiu, pasiųsdamas jusų užsakymą redakcijoms.

Čalis peizuoja buvusius savo frentus.

Matyti, kad musų "Dirvos" Čalis su nieku negali ilgai sugyventi. Dabar jis drožia ilgus straipsnius apie buvusius jo gerus Brooklyno draugus ir niekina juos. Dar nesenai Klinga, Valaitis ir kiti buvo dideli tautos vyrai, o dabar jau Čalis nori juos po žeme pakasti. Valaitis, Klinga dabar ik neišmanėliai. Manau, kad tas pats atsitiks ir su p. Vitaičiu, nors dabar Čalis jį kelia į padanges.

Šiuo laiku oras Clevelande nepastovus. Buvo gerokai pašalę ir pasnigę, bet dabar ir vėl atšilo ir pasidarė nemaža permaina.

E. Liverpool, Ohio, tik kelios mylios nuo Clevelando, vienoj nedidelėj anglių kasykloj įvyko sprogimas, užmušdamas 5 darbininkus.

Rooseveltas Klausosi Raportų Apie Fašistus.

Šiomis dienomis prezidentas Rooseveltas pasikvietė šios šalies ambasadorius iš Vokietijos ir Italijos, kad jie patiektų jam tikrų žinių apie fašistiškų diktatorių šėlimą. Čia jis parodytas tų ambasadorių tarpe. Išklausęs jų raportų, Rooseveltas liepė ambasadoriui Phillipsui (iš kairės) grįžti Romon, bet ambasadorius Wilsonos (iš dešinės) į Berlyną nebegrįš.

Lankėsi "Naujienų" štabo narys.

Clevelande lankėsi "Naujienų" redakcijos štabo narys d. Ripkevičius ir buvo apsistojęs pas J. Jarus. Jis čia lankėsi "Naujienų" jubilėjaus reikalais ir, kiek teko patirti, pasekmės bus geros. Ripkevičius suėjo į pažintį su daugeliu veiklių draugų ir visi pasižadėjo pasidarbuoti jubilėjaus metu.

Kitas "Naujienų" redakcijos narys, d. Vaivada, lankėsi Clevelande sykiu su "Pirmyn" choru. Mat drg. Vaivada yra to choro pirmininkas. Daugeliui clevelandiečių buvo malonu su juo susitikti.

Jonas Jarus.

BALTIMORE, MD.

Turime rankų laužymo čampijoną.

Pas lietuvius yra mada rodyti savo spėką, o ypač išmaukus keliatą "stakanų" alaus: tik žiurėk, du susikibę pirštus traukia arba ką kitą daro.

Tulas Motiejus Petrulionis čia trejatą metų atgal rodydamas savo spėką nulaužė senam žmogui ranką; užtai jis buvo nubaustas užmokėti $50.00 pabaudos ir lėšas užsimokėti. Dabar, 2 gruodžio dieną, jis vėl karčiamoj maukdamas alutį pradėjo rodyti spėką ir tulam F. Klišiui išlaužė ranką. Tai ot, kokios "baikos." Šiuo sykiu Petrulionį teismas nubaudė jau $100.00 užsimokėti. Pinigų jis neturėjo, tai uždarė jį kalėjiman. Dabar galės belangėj rodyti spėką—lankstyti geležines štangas.

Kad taip elgtųsi jauni vaikėzai, tai sakytume, kad da nesubrendę; bet kaip tokias kvailystes daro jau išgyvenę daugiau kaip pusę šimto metų, tai sarmata.

Klišis yra penkių vaikų tėvas ir vis "Laisvę" kišenėj nešiojasi, o žmona visą laiką vargsta ir sunkiai dirba augindama vaikus ir dažnai vyrą maitindama. Dabar vargšei Klišienei vėl reikės šerti savo vyrą. Kada pasitaiko žmogui nelaimė, tai visi užjaučia; bet kuomet karčiamoj kaulai laužomi per kvailumą, tai žmonių užuojautos nėra ir visų pašelpinių draugijų konstitucijose pažymėta kad tokiuose atsitikimuose pašalpa nemokama. Tebuna pamoka ir kitiems, kad karčiamoj ne vieta spėkas bandyti. Nors tiesą pasakius, tai ranką išlaužti daug spėkos nei nereikia, ir 12 metų berniukas galėtų išlaužti ranką girtam žmogui.

Apie trejatas metų atgal vienas Mindaugio draugystės narys karčiamoj pagriebęs kitą savo kamatorą kėlė aukštyn ir griudamas išsilaužė pats sau koją. Buvo 4 mėnesius draugystei skolingas, tai pašalpos negalėjo jau gauti; bet jeigu ir nebutų buvęs skolingas, tai irgi butų susilaukęs išmėtinėjimų, kad karčiamoje susižeidė.

Kalbame, rašome apie kulturą, apie apšvietą, bet jau matyti, kad niekados neišmoksime ir nebusime kulturingi.

Šįmet iki 6 d. gruodžio Keistučio pašelpinės draugystės narių mirė 13, SLA. 64-tos kuopos mirė trys nariai, Mindaugio pašelpinės draugystės mirė trys nariai. Mindaugio pašalpinė draugija daugiausiai turi narių ir da netaip jau senų; bet Keistučio tai jau labai daug senelių, bet turto Keistučio draugystė turi daugiau da ir už Mindaugio draugystę; taigi, pakol tie seneliai gyvens, tai jiems turto gal užteks.

Ž. G.

NEKROLOGAS.

A. a. ANTANAS STIRBLIS.

Bridgewater, Mass. Jis mirė spalių 14 d. Brocktono ligoninėje, sulaukęs 68 metų amžiaus. Buvo gana sveikas ir tvirtas žmogus. Dirbdamas prie vėtros išversto medžio, velionis paslydo, nupuolė ant nugaros, sunkiai susižeidė ir po 14 dienų mirė. Velionis iš Lietuvos paėjo iš Telšių, Amerikoje išgyveno 39 metus. Palaidotas Melrose kapuose Brocktone. Draugai prisiuntė daug brangių vainikų ir palydėjo skaitlingas burelis į kapus. Ant kapų P. Budriunas pasakė atsisveikinimo prakalbą.

Dėkuojam Bridgewaterio kooperacijos darbininkams už gražų vainiką ir už auką $23.70, kurią perdavė man draugai Šaltinis ir Kasparas. Taipgi dėkojam Piliečių Kliubui, kaimynams, giminėms ir draugams už velionio palydėjimą, dr-gams Bluvams už mašiną ir dr-gams Kasperavičiui, Jurkštai, Vaitkui, Tamulevičiui už karsto nešimą.

Paliko moterį Franciška ir du sunus. Velionis prigulėjo prie pašelpinių draugijų ir rėmė pažangius lietuvių reikalus. Vaikus auklėjo darbininkiškoj dvasioj ir sunųs kalba ir skaito lietuviškai. Išgyvenom šeimynoje 35 metus ir vieną sąvaitę.

Ilsėkis ramiai Amerikos žemelėj.

Franc. Stirblienė ir Sunųs.

CHICAGO, ILL.

Gruodžio 18 bus Amerikos Lietuvių Kongreso skyriaus konferencija.

Ateinantį nedėldienį, 18 gruodžio, 1 valandą po pietų Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted st., įvyks Amerikos Lietuvių Kongreso vietinio skyriaus konferencija, kurioj tikimasi daug daugiau delegatų, negu kitose konferencijose budavo. Vienas tik Keistučio Pašalpos Kliubas paskyrė 15 delegatų į tą konferenciją.

Geistina butų, kad šioj konferencijoj butų pašalinti nesutikimai, kokių iki šiol pas mus matės, ir kad but patiesas pagrindas naudingam darbui.

Chicaga yra didžiausia lietuvių kolonija Amerikoj ir čia turėtų but geriausia dirva Amerikos Lietuvių Kongreso darbuotei. Bet, deja, iki šiol to nebuvo. Daug mažesnis Bostonas "subytydavo" mus visais atžvilgiais.

Bet kas iki šiol buvo, tebunie jau užmiršta. Pradėkim dirbti rimtai ir nuoširdžiai. Atsiminkim, kad Chicagoje bus sekantis SLA. seimas. Be abejonės, ta proga turėsime ir Amerikos Lietuvių Kongreso suvažiavimą. Taigi pasidarbuokim, kad tam suvažiavimui turėtume ką nors parodyt!

Amerikos Lietuvių Kongresas yra užsibriežęs du tikslu; vienas, remti Lietuvos žmonių kovą už laisvę; antras, dirbti kulturos darbą tarp lietuvių Amerikoje.

Į kulturos darbą gali įeiti daug dalykų: pasilinksminimo vakarėliai, koncertai, paskaitos, lietuvių kalbos pamokos, vaidinimai, o vasaros metu piknikai, ekskursijos ir tt.

Ši musų konferencija turėtų ką nors pasirinkti ir veikti.

Amerikos Lietuvių Kongresas turėtų patarnauti ir musų kaimyniškiems santykiams švelninti. Kuomet kaimynai vieni su kitais negauna progos sueiti ir atvirai išsikalbėti, tai jie pradeda vieni į kitus šnairuoti ir įsivaizduoja nebučiausių dalykų. Bet dažnai sueinant ir prie to da dirbant bendrą darbą, santikiai savaimi sušvelnėja.

Iš "Keleivio" teko pastebėti, kad Amerikos Lietuvių Kongreso skyrius Bostono apskrity projektuoja steigti vasaros kempę lietuvių vaikams. Ar nevertėtų apie tai pagalvoti ir mums, chicagiečiams? **Chicagietis.**

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS.

Iš Piliečių Kliubo susirinkimo.

Gruodžio 2 buvo Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo priešmetinis susirinkimas. Paprastai tokiuose susirinkimuose perrenkami organizacijų viršininkai, todėl taip buvo padaryta ir šiame susirinkime.

Pirmininku sekamiems metams tapo išrinktas Ch. Kreivėnas. Renkant pirmininką buvo lyg bekyląs triukšmelis. Mat, paprastai, kriaučiai mėgsta statyti saviškius kandidatus, o kitų industrijų žmonės neapsileidžia. Taigi susikivirčyta už kandidatų pirmenybę. Kriaučiai buk pirma pastatę nuo savęs J. Aymaną, o nekriaučiai sako, mes pirma perstatėme Kreivėną. Senas pirmininkas V. Michelsonas patvarkė, kad kriaučiams reikia nusileisti, tegul eina pirma ant balsavimo J. Aymanas. Visvien Ch. Kreivėnas laimėjo 38 balsais prieš J. Aymano 16 ir J. Ambrazaičio 11 balsų. Visi trys kandidatai yra gana rimti ir darbštųs Kliubo nariai, ir vistiek kurį iš jų butų išrinkę, nuostolių Kliubui nebutų buvę.

Sekretorium paliktas aklamacijos budu Čepulis, kasininkas, A. Lėlis ir vienas maršalka. Į board direktorių pirmininku patvirtintas aklamacijos budu Velička. Į finansų direktorių raštininkus patvirtintas aklamacijos budu F. Vaitukaitis. Tai vis viršininkai, kurie jau per keliatą metų tarnauja A. L. P. Kliubui. Išrinkti du board direktoriai. Kliubo lyderiu išrinktas advokatas Briedis. Daktaru kvotėju išrinktas E. Žukauskas.

Po rinkimų visi viršininkai išreiškė savo nuomones apie Kliubo ateities prospektyvas. Advokatas Briedis nurodė, kad ties Kliubu yra gauta lietuviams aikštė ir ji busianti pavasarį aptaisyta, nes tuo reikalu jau rupinasi pirmesnis Kliubo lyderis Draugelis ir rupinsis advokatas Briedis.

Daktaras Žukauskas taipgi gerų informacijų susirinkusiems suteikė. Jis pranešė esąs pakeltas į didesnį ir atsakomingesnį miesto darbą, taip kad jam tenka prižiurėti kelias ligonines, idant daktarų darbas butų atliekamas gerai. Aš, sako jisai, turėdamas tokią vietą, galiu daug kuo pagelbėti sergantiems lietuviams, kad tik jie kreiptųsi prie manęs. Jis taip pat nurodė, kad galįs pagelbėti tėvams ir vaikus įstatyti į amatų mokyklas, kurių bene septynios veikia New Yorko mieste. Vienu žodžiu, Dr. Žukausko pranešimai ir patarimai padarė gero įspudžio į narius.

A. Velička, direktorių tarybos pirmininkas, irgi plačiai aiškino, kad Kliubas turi but pasiruošęs su svetainėmis, nes pavasarį atsidaro New Yorke pasaulinė paroda ir galima tikėtis, kad bus ir iš Lietuvos svečių. O kur jie eis, kur neis, bet į Lietuvių Piliečių Kliubą visgi užeis. Jis paragino įsigyti ir rengiamos Naujų Metų vakarienės tikietų. Vienu žodžiu, jo prakalba buvo bizniška ir gera.

Kiti viršininkai irgi gerų minčių apie Kliubo ateitį pareiškė. Naujas pirmininkas Ch. Kreivėnas prižadėjo, kad susirinkimus jis vesiąs tvarkingai ir bešališkai.

Išrinkta į Amerikos Lietuvių Kongreso šaukiamą konferenciją 12 atstovų. Konferencija įvyks sausio 8 dieną, Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo name, 10 valandą iš ryto. Delegatai, tėmykite.

Pakelta klausimas, ar nevertėtų išrinkti oficialį A. L. P. Kliubo korespondentą? Tam pasipriešinta, nes išrinktas dažniausia rašo vienam laikraščiui, o dabar A. L. P. Kliubo veiklą ir netinkti korespondentai aprašo gana gerai. Tuo korespondento klausimas ir nupuolė.

Vytautas Katilius.

PITTSBURGH, PA.

Dr. Kaškiaučiaus prakalbos.

Lapkričio 27d. LMD. svetainėje kalbėjo D-ras J. Kaškevičius iš Newarko, N. J. Prakalbas rengė LDS. Kalbėtojas pašventė visą savo kalbą sveikatos reikalams ir, reikia pasakyti, tikrai buvo įdomu pasiklausyti jo kalbos.

Po prakalbų atsakinėjo į klausimus, kurių buvo daug; buvo rimtų klausimų ir juokingų.

Aukų lėšoms padengti buvo surinkta $19.20. Publikos susirinko gana apsčiai.

Po prakalbų buvo vakarienė, bet man čia neteko dalyvauti.

Moterys vaišins Mayview senelius.

Mrs. Ona Gutauckienė praneša, kad Lietuvių Piliečių Draugijos Moterų Pagelbinė Draugija yra nutarus pavaišinti Pittsburgho mieste prieglaudoje esančius lietuvius senelius ir palėgusius. Miesto administracija Lietuvių Dieną paskyrė 21 gruodžio, 2 valandą po pietų.

Musų darbščiosios moterys prieglaudos seneliams rengia netik gražų muzikalį programą, bet veš ir kalėdinių dovanų išdalyti. Geistina, kad lietuviai biznieriai paremtų šitą kilnų moterų sumanymą ir prisidėtų šiek tiek aukomis.

Lietuvių Piliečių Moterų Pagelbinės (Ladies Auxillary) Draugijos Komitetas susideda iš: p. Pivaronienės, p. Burdulienės, p. Gutauskienės, p. Lelinienės ir p. Janulevičienės.

Jei kas norėtumėt prisidėti prie sušelpimo ir palinskminimo prieglaudoje esančių senelių, malonėkit susižinoti su šitomis moterimis.

Korespondentė.

Nerimtas tulų biznierių išsišokimas prieš LMD.

Teko girdėti, kad South Sidės nekurie lietuviai biznieriai nutarę boikotuoti LMD. kliubą.

Mat, tie biznieriai norėtų prievarta priversti Lietuvių Mokslo Draugijos kliubą pirkti alų iš tam tikrų biznierių ir mokėti po 20 centų už "keisą" ir po 50 centų už bačką daugiau, negu kiti tą patį alų parduoda. Tai jau išrodo lyg "raketas."

Bet reikia pasakyti, kad LMD. nei kiek nenusigąsta tokių grąsinimų; ji elgiasi taip, kaip jai išrodo geriau.

LMD. Narys.

WORCESTER, MASS.
CHESTNEY'S CANTEEN
GERIAUSI ISSIGERIMAI IR VALGIAI.
Visokia Degtinė, Likeriai, Vynai ir visokių išdirbysčių ALUS.
VALGIAI ŠVIEŽI ir GEROS RUŠIES.
PATARNAVIMAS GERAS!
Taipgi gaunamas ir "KELEIVIS" pavieniais numeriais.
90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Au ju du, Maike!

—Išrodo, kad tu šiandien gerai jautiesi, tėve.

—Jes, vaike, aš dabar gerai fylinu.

—Turbut gavai kur nors gerai pavalgyt.

—Pavalgyt, Maike, aš vis dar gaunu. Bet ne dėl to aš gerai fylinu, kad pavalgęs, o dėl to, kad gerą daiktą sumislinau.

—Na, na?

—Jes, vaike, aš mislinu eit į biznį.

—Girdėjau ir aš apie tai. Žmonės kalba, kad tu pradėjai vaikščiot pas kokią ten našlę. Ar daug ji turi pinigų?

—Kiek ji turi skarbo, tai da negalėjau sužinot, vaike. Vieną vakarą klausiau, ką ji turi, tai atsakė turinti aukso mainą. Ale ji nelabai nori su manim ženytis. Jai nepatinka mano generolinška juniforma. Ot, sako, jei butum koks lojaris ar biznierius, tai butų kas kita. Taigi aš išfigeriavau, Maike, kad reikia užsidėti šapą ir pradėt biznį.

—Kokią šapą?

—Aš, Maike, iš krajaus esu kalvis. Turėjau ir savo kalvę Telšiuose. Iš viso pavieto žemaičiai suvesdavo savo arklius kaustyt. Taigi aš mislinu ir čia užsidėti tokią fektorę.

—Bet Amerikoj arkliai jau baigia nykti. Neturėsi ką kaustyt, tėve.

—Aš, vaike, ir pats nemislinu arklių kaustyt, ba buvus lietuviško vaisko generolu, toks džiabas man butų jau ir peržemas.

—Tai ką tu savo kalvėj veiksi?

—Vitrikus darysiu.

—Vitrikus?

—Jes, Maike.

—O kas tai yra tie vitrikai?

—Matai, vaike, jau 20 metų eini škulėn, o da nežinai, kas yra vitrikas! Ar aš tau nesakiau, kad iš to mokslo nebus nei Dievui garbės, nei velniui pažitko?

—Palauk, tėve, ar tai lietuviškas žodis, tas "vitrikas"?

—Šiur, kad lietuviškas.

—Na, tai ką gi jis reiškia?

—Vitrikas, Maike, tai toks raktas, ką gali atrakinti eni kokią spyną. Su juo gali įneiti kur tik nori ir gali išeiti iš džėlos. Aš tokius darydavau Telšių vagims. Labai sugadlyvas tulšis.

—Reiškia, tu, tėve, kalbi apie visraktį.

—Ne, Maike, aš kalbu apie vitriką.

—Bet tai ne lietuviškas pavadinimas, tėve. Lietuvių kalboj toks įrankis vadinasi visrakčiu, nes jis viską rakina.

—Aš to nežinojau, Maike.

—Tu daug ko nežinai, tėve.

—Bet pasakyk man, vaike, kaip tu tokius daiktus gali žinot? Kiba tau zlydukas padeda...

—Ne, tėve, man padeda knygos ir laikraščiai. Aš visą laiką skaitau ir mokinuos.

—Tai vis gi iš tavo mokslo, Maike, yra šiokio tokio pažitko.

—Suprantama.

—Na, gerai, Maike, jeigu jau tu toks kytras, tai išvirozyk man da vieną daiktą. Ve, gazietos rašo, kad šventą tėvą vėl apsėdo kažin koks paralis. Sako, šventos kojos pradėjo iš naujo tinti.

—Tai kas?

—Aš norėčiau žinoti, Maike, kodėl jis nepatrajina cudauno vandens iš prancuziškos Liurdos? Juk "Darbininkas" sykį rašė, kad tas vanduo turi neapsakomai didelę sylą. Sako, no mader kokią kolerą turėsi, jei tik tuo vandeniu nusimazgosi, tai busi sveikas kaip čigono bizunas. Taigi aš norėčiau žinoti, Maike, kodėl šventas tėvas nenuvažiuoja į tą cudauna Liurdą?

—Tas parodo, tėve, kad "šventas tėvas" Liurdo stebuklams netiki.

—Gali but, Maike, kad taip yra. O aš apie tai ir nepamislinau. Na, tai dabar gudbai, vaike, ir denkiu už paaiškinimą.

VOKIETIJOJ IŠGAIŠO 68,000 GYVULIŲ.

Vokietijos maitinimo ministerija deda pastangas, kad gyvulių epidemija butų kiek galima daugiau nuslopinta ir ateinantį pavasarį nebeišsiplėstų taip katastrofiškai. kaip tas buvo pastebėta šių metų pavasarį, galvijus išgenant į ganyklas.

Nuo pat ligos iškilimo 1937 metų rugpiučio iki 1938 m. rugpiučio 31 d., taigi lygiai per 12 mėnesių, visoje Vokietijoje (be Austrijos), nugaišo 68,000 gyvulių, neskaitant iki 3 mėnesių veršių. Iki spalių 1 d. visose reicho provincijose buvo arba dar tebėra užsikrėtę 600,000 ukių. Lygiai 80 nuošimčių visų skeltanagių liga dar nėra palietusi.

Am. Liet. Kongreso Apskričio Konferencijos Rezoliucijos.

Rezoliucija prieš fašizmą ir už demokratiją.

Amerikos Lietuvių Kongreso Mass. Apskričio metinė konferencija, kuri įvyko šių metų 4 gruodžio d., Lietuvių Kliube, 163 Harvard street, Cambridge, Mass., ir kurioj dalyvavo 64 organizacijos su 7,000 narių, vienbalsiai kviečia lietuvių organizacijas ir visus lietuvius, be skirtumo politinių įsitikinimų, bendromis jėgomis remti Lietuvos žmones, kad butų pašalintas fašistinis režimas ir atsteigta demokratinė santvarka.

Fašizmas yra netik mažųjų tautų pavergėjas, bet ir abelnai viso demokratinio pasaulio kulturos naikintojas. Italijos fašizmas pavergė Etiopiją, o Italijos ir Vokietijos fašizmo užpulta Ispanijos demokratinė valstybė griaunama ir deginama jau treti metai. Fašistai naikina Ispanijos turtą ir žudo žmones. Kiniją puola ir naikina Japonijos imperialistiniai fašistai. Hitlerinis fašizmas pasmaugė Austrijos nepriklausomybę. Fašizmas sumėsinėjo Čekoslovakiją. O dabar grumoja ir Lietuvos nepriklausomybei. Visa to akyvaizdoje konferencija kviečia visus boikotuoti fašistinių šalių prekes, ypatingai Japonijos ir Vokietijos gaminius. Ir kviečia visas lietuvių organizacijas dėtis prie Amerikos Lietuvių Kongreso bendrai veiklai prieš fašizmą ir už demokratiją.

Rezoliucija Lietuvos klausimu.

Amerikos Lietuvių Kongreso Mass. Apskričio metinė konferencija, kuri įvyko šių metų 4 gruodžio dieną Lietuvių Kliube, 163 Harvard st., Cambridge, Mass., atstovaudama 64 organizacijas su 7,000 narių, apsvarsčiusi dabartinę Lietuvos padėtį, konstatuoja:

1. Kad Lietuvoje jau 12 metų egzistuoja smurtu nuvertusi demokratinę valdžią fašistinė Smetonos diktatura.

2. Kad šita fašistinė diktatura baigia Lietuvą užleisti Lenkijos fašizmui bei Vokietijos naciams.

3. Kad nežiurint karo stovio atšaukimo, Lietuvos kalėjimuose kimštinai pudomi geriausi Lietuvos sunųs, kai tuo tarpu Vokietijos naciai ir kiti Lietuvos priešai amnestuoti.

Griežtai smerkiam Smetonos kompaniją už atsižadėjimą Vilniaus lenkų fašizmui, ir pareiškiame, kad mes Vilniaus neišsižadam, bet kovosim už jį tol, kol jis nebus Lietuvai sugrąžintas. Mes piktinamės smetoniškos diktaturos tupčiojimu Lenkijos fašizmui ir Vokietijos naciams.

Reikalaujame kuogreičiausia paliuosuoti visus anti-fašistinius Lietuvos politinius kalinius.

D-RAS JAKIMAVIČIUS-JAKMAUH PASKIRTAS IR PATVIRTINTAS.

Bet daktarai iškėlė bylą, kad užkirsti jam kelią.

Mes jau nesykį rašėm, kad gubernatorius Hurley paskyrė lietuvių D-rą Jakmauh (Jakimavičių) šios valstijos sveikatos departamento viršininku, bet kiti daktarai labai tam priešingi ir gubernatoriaus taryba nesutinka musų tautietį tokiai aukštai vietai užgirti.

Bet gubernatorius pavartojo triksą. Pereitą sąvaitę jo taryba užtęsė savo posėdį iki po 12 valandos nakties, ir kai visi oponentai iš posėdžio buvo jau išėję, D-ras Jakmauh buvo patvirtintas sveikatos dapartamento komisijonierium. Rytojaus dieną gubernatorius Hurley jį prisaikino ir lietuvis jau užėmė komisijonieriaus vietą.

Priešai tuoj pakėlė triukšmą. Massachusetts valstijos daktarų draugijos pirmininkas Dr. Frothingham ir visa eilė kitų medicinos autoritetų tuoj padavė Vyriausiam Teismui peticiją, prašydami, kad uždraustų daktarui Jakimavičiui eiti tas pareigas. Jie remiasi valstijos konstitucija, kuri reikalauja, kad sveikatos departamento komisionierius turėtų "patyrimo visuomenės sveikatingumo administracijoj" ir "nusimanytų apie sanitarijos mokslą." Jie sako, kad D-ras Jakmauh šitose srityse reikalingo patyrimo neturįs, todėl jo paskirimas šitoms pareigoms esąs neteisėtas ir jis negalįs tos vietos užimti.

Bet valstijos prokuroras Dever pasakė, kad D-ras Jakmauh yra paskirtas teisėtai ir galįs skiriamas jam pareigas eiti. Ir, kaip rodos, jis jau pradėjo tas pareigas eiti.

Nors jo priešai rankų nenuleidžia ir tęsia savo vajų toliau, bet mes manome, kad jie nieko nelaimės.

Mes sveikinam D-rą Jakmauh laimėjus sunkią kovą ir linkime jam buti laimėtoju toliau.

W. Lynno šv. Kazimiero Draugija minėjo 35 metų sukaktį.

Trisdešimts penki metai atgal West Lynne įsikurė šv. Kazimiero Draugija, taigi pereitą nedėldienį ji šventė gražų savo jubilėjų. Ta proga buvo surengtos prakalbos ir koncertas. Prakalbą pasakė SLA. prezidentas adv. Bagočius, o koncertinę programos dalį išpildė iš Nashua, N. H., atvykę artistai. Pirmininkavo J. Putrius.

Apie W. Lynno šv. Kazimiero Draugiją reikia pasakyti, kad tai yra progresyvė ir pavyzdinga organizacija. Per 35 metus ji yra nuveikusi daug gražių darbų ir daug aukavusi įvairiems visuomeniniems reikalams. Ir dabar turto turi da apie $6,000. Galimas daiktas, kad ji visa įstos į SLA. Narių turi 130. Gal prisidės ir prie Amerikos Lietuvių Kongreso.

Lynnietis.

Kazys Turčinskas vėl policijos rankose.

Kazys Turčinskas, kuris yra tik 27 metų amžiaus bet jau 26 kartus buvo areštuotas ir keliatą kartų buvo nuteistas kalėjiman, pereitą sąvaitę vėl pateko bėdon. Sakoma, kad jis kesinęsis apiplėšti italų krautuvę ant Cross streeto. Jis įnėjęs ton krautuvėn ir, laikydamas vieną ranką kišeniuje, sukomendavęs savininkui: "Rankas aukštyn ir marš į užpakalį!" Bet mergina, kuri sėdėjo prie kasos, išsitraukė iš stalčiaus didelį revolverį ir atstatė jį į Turčinską. Pamatęs ginklą, Turčinskas rovė per duris, o mergina su revolveriu paskui jį. Gatvėj jis parpuolė ir buvo suimtas. Pašaukta policija nusivežė jį už grotų. Ginklo prie jo nerado ir jis teisinasi norėjęs tik cigaretų nusipirkti. Savo adresą jis padavė kaip 106 Broadway, South Boston.

Apie Literaturą ir Jos Kritiką.

— D. PUMPUTIS —

"MUSELE, GREIČIAU"—NAUJAS ROMANAS.

Žmogaus nuvertinimo procesas nesulaikomai vyksta toliau. Atrodo, lyg žmogaus genijus butų paties žmogaus priešas, o jo pasiekimai reikalingi tik tam, kad dar labiau nuvertintų žmogų. Dievų vardai virto keiksmažodžiais,, šventieji—velniais, relikvijos—gėdos ženklais, teisingumas išjuoktas, kilnumas pasmerktas, žmogus sudaiktintas; bet užtat atrastos naujos vertybės, kurios iškeltos į pačias viršunes ir laikomos musų kulturos perlais: pataikavimas, kumščios garbinimas, neapykanta silpnesniajam, pagarba nemąstančiam...

Kada viskas krinka, smunka, iš kur galima dar sulaukti viltingos liepsnelės? Mokykla? Šeima?

Apie mokyklą šį kartą nekalbėsime. O kaip šeima?

Štai, atsakymą į tai davė nežinomas rašytojas, pasislėpęs po K. Vinvos slapyvardžiu, romane — "Musele, greičiau..." (išleido Spaudos Fondas, psl. 272, Lt. 3). Tai knyga, kuri autoriaus pavardę iškelia greta musų gerųjų prozaikų, o jei tai butų naujas autorius—musų beletristikoj pasirodo gabi jėga.

Apie ką jis ten rašo?

Ogi apie tai, prie ko priėjo lietuviškos miesčionijos šeimyninis gyvenimas. Tačiau šiuo sakinėliu tik nurodėme sritį, iš kurios paimtas siužetas romanui. Toli gražu, ne vien siužetas vertas rimto dėmėsio. Romane apstu smulkių pasukimų į šalį, pastabėlių, digresijų, kurių kiekviena vertinga, nepraeinama nepastebėjus. Ir imi skaitydamas džiaugtis, kad atsiranda vis drąsesnių žmonių, norinčių pasakyti karčios tiesos žodį, parodyti puliuojančias musų gyvenimo žaizdas.

Dabar dažnas reiškinys, kad vyrai veda ne mylimas moteris, bet tukstančius, namus, ukį... Lygiai ir moterys.

K. Vinva, norėdamas įnešti literaturon šią temą ir parodyti taip sukurtos šeimos gyvenimą, ima kasdienišką pavyzdį, nesivaiko sensacijos. Marytė Dantautaitė išteka už viršininko Jono Kelčio kišenės. Iškyla namai. O tie namai paprasti, kaip ir daugelis. Viceministeris apie juos šitaip išsireiškia: ...šis namas pergyveno mus... ir bylos, kad gyveno, triusė Jonas Keltis, didelis tėvynės mylėtojas ir pavyzdingas valstybės tarnautojas." Taip, tik reikia mokėti "tėvynę mylėti," o namukai bemątant auga. Keltys gi mokėjo. Jis "anksčiau doleriais spekuliavo, vėliau sklypais. Tarnavo intendanturoj. Susikrovė turtus ir nesenai pasistatė didelį namą"... Kaipgi nepagerbti tokio "didelio" tautiečio? O kadangi tai gražus "tėvynės meilės" pavyzdys, tai, anot referento Žvirblio,—"sėkime jo pėdomis, tai kiekvienas turėsime po namą."

Bet esa Keltys ne tik "geras tėvynės mylėtojas." Jame sudėtos visos musų valdininkijos ypatybės, kuriomis amžiams liks "garsi" ši karta.

Politiškai J. Keltys giliosios vagos varytojas, lojaliausias kiekvienai valdžiai. Pliuškiai kokie, žinia, kartais nepatenkinti valdžia. Bet jam visada gerai.

Keltys baigęs (kaip ten baigė, nekalbėkim) universitetą, su diplomu. Reiškia, raštingas. Na, bet knyga— tai absurdas. "Jei skaito romanus gimnazistės, studentės, tai šiaip taip," bet jam,, žmonai? Ne, jis to nesupranta. Jam "tėvynės meilė," namai,—tai kas kita.

Be abejo, visiškai kulturos neremti jam netinka. Todėl jis užsako dailininkui paveikslą apie Vytautą, kurs "susitiko su Birute ant Gedimino pilies kalno ir, kai sukaukė geležinis vilkas, tai kaukimas ...nuaidėjo... Jono širdyje." Bet ir tai užsakė todėl, kad jam, kaip viršininkui, be Vytauto paveikslo nepatogu.

Taigi ir eina tėvynės keliu "naujos Lietuvos statybininkas," o jei ir nusiperka automobilį, tai kąten! Taip sakant, maža auka "tėvynės labui." Mažas lašas "Lietuvai motorizuoti."

Citatomis charakterizavę "naujos Lietuvos statybiininką" poną Keltį, už kurio namų ištekėjo Marytė, galime suprasti, koks galėjo buti judviejų sugyvenimas. Jie susilaukia dvejeto vaikų, gyvena kartu; ji jam pasitarnauja kunu, jis jai užmoka šilkais, žiedais, papuošalais. Tvarkoje, normali miesčioniška šeima iš išrokavimo.

Bet atėjo laikas, kad ji pradėjo šlykštėtis tokiu gyvenimu. Jai durė širdin mintis, kad ji parsiduoda jam. Ėmė kažko ieškoti, nes padukusiai namie nuobodu. Susipažino ir su vienu, ir su kitu, o pagaliau su amerikonu Antanu Jonaičiu, kurs, kaip ir didžiuma musų elito, galvoja, kad futbola "išgelbės kulturą." Ir štai, Keltienė intymiai susidraugauja su Jonaičiu, kurs kviečia pabėgti Amerikon. Ji jau nori sutikti su pasiulymu, bet staiga vėl šauna mintis, kad ir pas jį ji jausis, kaip nupirkta... Ji pasilieka, bet pasižada gal vėliau nuvažiuoti, gal persiskirs... Bet "Lietuvoje sąžinės laisvė tik dvasiškiams," čia butinai reikia mainikauti tikybom, jei nori persiskirti, todėl legalus išsiskyrimas atpuola. Vyras tuo tarpu sužino apie jos santykius su Jonaičiu ir išveja. Nors "ir paskutinis vargšas turi savo kampą, iš kurio negalima jo išvaryti neperspėjus," bet vyras savo žmoną šventoj Lietuvoj gali išvaryti bet kada, nors ir vidurnaktį, nors ir be cento. Moteris juk asmeniškas vyro daiktas... Taigi jos prašymas nieko nepadėjo. Ji buvo išvyta ir netrukus išvažiavo Amerikon.

Kelčių šeima pasibaigė. Iširo. Ir šimtai jų susidarys ir irs, nes meilė kaskart labiau tampa pašaipos objektu. Žmogus sumaterializėjo, parsidavė, eina su vėju, paskui pinigą. Galima šimtus romanų parašyti, ir nieko nepadės, nes visokio tipo Kelčiai jų neskaitys; jie galvos apie klebonišką, apie "laisvą" moterį ir apie futbolą. Knyga jiems gimnazisčių žaislas; kulturą jie supranta namelių statyboj ne visada už švarius pinigus.

Romanas parašytas gražiu realistiniu stilium. Sunku butų jame atrasti bent vieną puslapį, kurs nebutų reikalingas. Viskas permąstyta, viskas savo vietoj, viskas turi tikslą ir pasėkas. Pamažu, bet tikrai, akcija kyla, plečiasi, komplikuojasi, pagaliau artėja prie galo ir sprogsta! Tuo atžvilgiu jis primena simfonijos crescendo. Bet ypatingos intrigos veikalas neturi. Autoriui rupėta duoti miesčioniškos šeimos iškrikimo menišką dokumentą, ir tai jam pilnai pavyko.

Vargo Broliams.

Dažnai, išėjęs į rudenio tolį,
Sugrįžtu vienišas nuliudęs...
Ir kas šiandie,, o mielas vargo broli,
Supras tave ir tavo budą...

Jaučiu žvilgsnių šiltus virpėjimus,
Matau skaisčias, melsvas akis,
Bet ar galiu sakyt, ką jose aš atspėju?
Ne, niekas, niekas to nepasakys...

Nepasakys nei liudintis berželis,
Kasas siubuodamas ir linkdamas nuo vėjo;
Visi laisvi keliai dar usnimis sužėlę,
Nors jau ne kartą žygiui širdys mums virpėjo.

Tyliai kalbės tau niurios miesto sienos
Ir gatvių dundesys grubiai mintis užgaus,—
Klajosim sielvarte žalsvoje mėnesienoj
Tarp laisvės ilgesio ir budinčio dangaus.

Ir eisime tolyn į laimę pažadėtą,
Į kraštą, kur daug buvo, dar daugiau negrįžo;
Išmokę tobulai nekęsti ir mylėti,
Už naują buitį kautis pasiryžę...

Buvau išėjęs į rudenio tolį,
Grįžau suvargęs ir nuliudęs...
Bet vis dėlto šypsokis, mielas vargo broli,
Šypsokis — toks jau musų budas.

Petras Babickas.

Pažadai.

Mes žadėjome perbristi jurą,
dangaus tiltus išvaikščioti lažinoms,
bet, kurčioj lygumoj atsidurę,
vos vežimą sukrypusį vežam.

Vežam, velkame sunkiai — be galo,
tartum svetimą jungą vergijoje. —
Čia tiek daug egoizmo ir melo
pakraščių pilki lietųs prilijo.

Gieda paukščiai, pavasarį grįžę,
žaibai raižo padanges kas vakarą,
o jaunystė nuėjo pro kryžių
pakeliais, pagiriais — nežinia kur.

Ne genelis tuskena ten medį,
ne gegutė kukuoja pašlaitėje,—
musų dienos, čia laimės neradę,
tyliai rauda, vargų nesuskaito.

Eitum, bristumei rudenio kelią,
šauktum vėjams vidurnakčio gudyje:
Kas nušluos egoizmą ir melą,
kai jaunystė supančiota liudi?

Kazys Inčiura.

KAIP KAS MAN ŠIANDIEN IŠRODO.

— CH. PUŠYNAS. —

Francuzijos politinis ir ekonominis krizis 30 lapkričio atkreipė į save viso pasaulio darbininkų dėmesį. Francuzijos Darbo Konfederacija pasiryžo generalio streiko pagalba pastoti kelią Daladiero valdžiai, kuri užsimojo panaikinti 40 darbo valandų sąvaitę, apkrauti darbininkus dviem nuošimčiais mokesčių ir kitus bendro fronto valdžios padarytus darbininkams laimėjimus atimti. Generalis streikas, tai revoliucinis darbininkų įrankis prieš buržuaziją. Jo pasisekimas ar nepasisekimas darbininkams daug reiškia. Atėjus streiko valandai, organizuoti Francuzijos darbininkai susvyravo. Generalis streikas neišdegė taip, kaip norėta kad išdegtų. Buržuazija įsidrąsino ir pradėjo keršyt. 700,000 darbininkų pašalino iš darbo. Daugely miestų ir miestelių Darbo Konfederacijos vadus areštavo. Reakcija apsiputojus šaukė: "Atkeršyt darbininkams! Pamokyt juos už tai! Išmest iš darbų tuos, kurie išėjo į generalį streiką!"

Bet rytojaus dieną, gruodžio 1, metė darbą laivų darbininkai. Prie orlaivių fabrikų susikirto darbininkai su policija ir kariuomene. Metalistai išėjo į streiką. Visur prasidėjo agresyvė darbininkų kova su buržuazija. Daladier ir jo kabinetas pamatė, kad jo "laimėjimas" gali uždegti visą Franciziją streikų audra ir virsti pralaimėjimu. Tad šeštadienio pareiškime jis jau pasako, kad kolektyvė sutartis neliečiama. Kad pirmadienyje (gruodžio 5) visi fabrikai turi but atidaryti ir darbininkai turi but be diskriminacijos priimami atgal į darbą. Bet streikai Francuzijoje plečiasi ir kovos su išnaudotojais aštrėja. Atrodo, kad Francuzijoje ramumo greitai nebus, nes valdančioji klasė nori dirbančiųjų masių lėšomis išeiti iš politinio ir ekonominio krizio, o tas skaudžiai atsiliepia ant darbininkų buklės.

Vargiai bent kada istorijoje buvo toks Francuzijos valdžios pajuokimas, kaip įvyko 30 lapkričio dieną Romoje. Italijos fašistų seimas turėjo posėdį. Užsienio reikalų ministeris Ciano, Mussolinio žentas, darė pranešimą apie politinę Europos padėtį ir Italijos poziciją. Jis suminėjo, kad Francuzai valdo Italijos salą Korsiką. 18-tam šimtmetyje francuzai sutiko, kad Italija butų suvienyta, bet provincijas Savoją ir Niceją pasiėmė Francuzija. Ir 1881 metais Francuzija prisijungė senos Romos imperijos buvusią Afrikoje koloniją Tunisiją. Ciana dabar sako, kad anksčiau ar vėliau tos žemės turės grįžti atgal Italijai. Kaip tik jis taip pasakė, fašistų seimas sustojo ir pradėjo šaukti: "Tunisija! Tunisija! Korsika! Savoja! Niceja!" Galerijoje sėdėjo Mussolinis ir Francuzijos ambasadorius Andre Francois-Poncet, o toji demonstracija prieš Franciziją tęsėsi pusę valandos. Aišku, kad ji buvo tyčia Italijos valdžios suruošta, kad parodyti Francuzijai Italijos nusistatymą linkui Francuzijos. Francuzijos valdžia pareikalavo, kad Italijos valdžia pasiaiškintų. Pasiaiškinimas buvo sarkastiškas ir grąsinantis, kad Italija pasirengusi, reikalui esant, su armija maršuoti reikalus rišti. Tas parodo, kad Francuzijos politinė padėtis pasidarė gana prasta. Nepaisant kiek Daladier nusilenkė Vokietijai, bet Italijos nepatenkino. Iškarto lyg buvo numatyta keturių valstybių susitarimas. Bet dabar jau padėtis kitėja. Francuzijos politika po tų įvykių, kokie pasireiškė Romoje, turės keistis. Ar norės ar nenorės, Francuzijos reakciniai elementai turės vėl prie Sovietų Rusijos glaustis, nes Anglija jos neišgelbės nuo Italijos agresijos. Išrodo, kad akyvaizdoje šitokios padėties užsieny, Daladier negalės ilgai skerečiotis ir namie.

Nenoriu buti pranašu, bet manau, kad musų broliams komunistams teks dar kartą savo gaires Lietuvos klausime pakeisti. Hitleris, rengdamasis maršuoti į rytus, sumanė "suvienyti" visus ukrajinus. Tas, žinoma, nugąsdino Lenkiją. Iki šiol flirtavusis su Vokietijos naciais Lenkija kruptelėjo, nes ir ji turi Ukrajinos dalį pasivergusi. Pavergti po Lenkija ukrainiečiai nerimauja; jie kovoja prieš Lenkijos ponų valdžią. Jie trokšta, kaip ir kiekviena tauta, laisvės ir nepriklausomybės. Lenkija labai gerai tatai žino. Lenkija žino ir vokiečių tikslus. Jiems rupi ją susilpninti iki to laipsnio, kad vokiečiai galėtų jai diktuoti. Šito nusigandę, lenkai pasuko savo gaires į Maskvą. Jie taip pat minkščiau pradėjo kalbėtis ir su Lietuva. Lietuva mažutė valstybė, bet Lenkijos ir Vokietijos konflikte ji gali but Varšuvai reikalinga. Atrodo, kad Lietuvos valdžia irgi tą politiką suprato ir savo kursą pasuko į lenkų ir rusų pusę. Todėl musų broliams komunistams jau nepatogu bus šaukti: "Šalin lenkų ponai nuo Lietuvos!"

Socialistų ir komunistų tarpe dažnai kįla ginčas dėl Vokietijos, kurioje šiandien toks žiaurus, toks varjotiškas fašizmas viešpatauja. Vieni kitus kaltina, vieni kitiems prikaišioja fašizmo įsigalėjimą Vokietijoje. Aš noriu patiekti truputį dokumentų iš pačių komunistų raštų, kaip jie žiurėjo į Vokietijos reikalus 1923 metais ir ką jie sakė apie tų laikų situaciją ir socialdemokratus kaipo tokius. Ar išties tokia jų nuotaika galėjo stiprinti darbininkų frontą, ar jį griauti?

1923 metų "Komunistas" 9-tame numery rašė: **"Socialdemokratai net gauna tokias svarbias ministerijas, kaip vidaus dalykų ir finansų. Kitaip pasakius, buržuazija pasisamdo socialdemokratus prieš darbininkus, kad jie viduj nuramintų šalį ir ištaisytų buržuazijos finansus.** (Mano pabraukta. —Ch. P.)

Toliau sakoma: **"Nuo socialdemokratų atsimeta daugybė darbininkų ir de'asi prie komunistų."** Dar toliau: **"O socialdemokratai, ypač jų vadai, dar kartą parodė savo pardavingumą, savo tarnavimą buržuazijos reikalams ir neveltui darbininkai apleidžia jų eiles."** (Mano pabraukta—Ch. P.)

Visur džiaugsmas, visur krykštavimas komunistų partijos organuose, kad socialdemokratų eilės ira, kad jos griuva. O tuo pačiu kartu nacių eilės stiprėjo, drutėjo. Apie tą pavojų, kokiu nacių įsigalėjimas gręsė netik demokratijai, bet ir paprastam žmoniškumui, komunistai visai nekalbėjo. Jiems rupėjo susilpnint ne fašizmą, bet socialdemokratiją.

Tame pačiame "Komunisto" numery telpa Komunistų Internacionalo atsišaukimas į viso pasaulio darbininkus Vokietijos klausimu, ir štai kas tenai pasakyta:

"Draugai! Vokietijos proletariatas, turįs savo istorijoj 1918—1919 m. revoliuciją, turįs savo praeity sunkią 'demokratijos' viešpatavimo istoriją, — 'demokratijos' (Visur demokratijos žodis dedama į svetimženklius.—Ch. P.), kuri yra ne kuo kitu, kaip kapitalo diktaturos kaukė. Vokietijos proletariatas, be abejonės, nesileis buti pagautu iš netyčių, nesileis suprovokuot save, nesiduos iššaudyt save, kaip šunis. Vis didesnėmis masėmis eina proletariatas į Vokietijos komunistų partijos eiles, kuri tapo didele masine partija." Ant pabaigos: "Demonstruokite gatvėse su obalsiais: Taika Vokietijos darbo žmonėms! Šalin rankas nuo Vokietijos proletariato! Šalin okupantų kariuomenė iš Reino provincijos, Saaro ir Rhuro sričių! Aiškinkite Francuzijos, Belgijos ir Anglijos kareiviams, kad jie, duodami save panaudot, kaipo budeliai prieš Vokietijos proletariatą, tik paturi savus išnaudotojus."

Mat, tada Francuzijos ir Anglijos kareiviai buvo okupavę vokiečių Pareinės žemes. Vokietijos pinigų vertė nupuolė iki žemiausio laipsnio. Ekonominė ir politinė situacija buvo tiek rusti, kad Vokietijos darbininkams reikėjo ko didžiausios vienybės, kad atsilaikyti prieš junkerius ir nacius, kurie jau mobilizavosi pulti demokratinę valdžią. Bet tos vienybės nebuvo. Komunistai krykštavo, kad socialdemokratai griuva, kad masės metasi į komunistų partiją. Nors jau lapkričio 9, 1923 metais, nacių su junkeriais suruoštas Miuncheno pučas neišdegė, bet tai buvo jau geras įspėjimas socialistams ir komunistams, kad pavojus ateina, kad tarpusavė kova turi liautis, kad puolimas socialdemokratų valdžios eina į sveikatą naciams. Kada jau Hitleris įsėdo į valdžią ir toms komunistinėms "masėms" reikėjo pasipriešinti prieš Hitlerio rėžimą, pasirodė, kad tų "masių" jie neturi ir pasipriešinti negali. Bet visvien komunistai kaip buvo įtužę, taip ir pasilieka prieš socialdemokratus užtai, kad šie stojo už demokratiją, už tautų liuosybę, už žodžio ir spaudos laisvę. Kas tokios laisvės nori, tą komunistai apšaukia buržujum, kapitalistu, ir tt. Komunistai pripažįsta laisvę ir lygybę tik sau, bet ne kitoms partijoms ir ne kitiems žmonėms.

Yra ir lietuvių tarpe tokių žmonių, kurie mėgsta literaturą. Yra tokių, kurie laiko laikraščių kompletus, pradedant nuo 1892, 1893 ir 1894 metų net iki šiai dienai. Malonų įspudį į mane padarė, kai drg. Franas Lavinskas, Brooklyno lietuvių socialistų 19 kuopos narys, parodė tų senų laikraščių, žurnalų ir knygų jo surinktas kolekcijas.

Pavartęs tų laikraščių ir žurnalų puslapius, tuojaus pamatai, kaip ėjo musų kova prieš kunigiją, prieš tamsumą, prieš skurdą. Straipsniai daugiausia mokslinio turinio, aiškina žemės sudėtį, vulkanų veikmę ir kitus gamtos reiškinius.

Prie progos gal bus galima šį-tą iš tų musų pirmtakunų darbų Amerikoje ištraukti ir pakartoti juos "Keleivio" skaitytojams. Visi tie raštai draugo Lavinsko rupestingai surankioti, sudėlioti, sutvarkyti. Tai didelis musų literaturos turtas. Reikėjo didelio pasišventimo ir prisirišimo prie literaturos, kad jos tiek surinkti ir iki šių dienų taip rupestingai išsaugoti!

Dabar jau jis ir pats savęs klausia: "Kažin, ar ilgai aš ją išlaikysiu? Ji man brangiai kainuoja kilnoti iš vietos į vietą. Jeigu butų Lietuvos valdžia rupestinga Amerikos lietuvių istorija, ji nupirktų. Bet dabar..." Tiesa, tiek daug istorinės medžiagos surankiota, sudėliota ir gali kada susinaikinti.

Garbė F. Lavinskui už tokį pasišventimą literaturai ir jos išlaikymą iki šiol. Bet toliau reikėtų kam nors susirupinti, kad ji nežutų, nes darbininkui žmogui nelengva tokį sandėlį su savim vežiotis ir jį saugoti.

ANGLAI SUĖMĖ 100 TERORISTŲ PALESTINOJ.

Pereitą penktadienį Palestinoj anglai padarė visą eilę kratų ir suėmė apie 100 arabų teroristų, kurių tarpe pakliuvę ir jų vadai.

Orlaivių Katastrofa Ant Jurių.

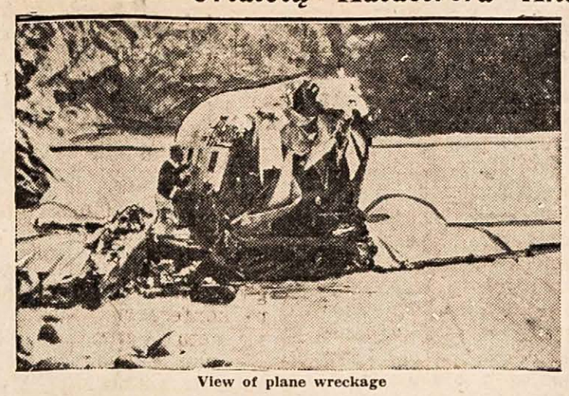

View of plane wreckage

Californijos pakrašty anądien nukrito juron didelis lėktuvas su 7 žmonėmis ir tik du išliko gyvi. Šio vaizdelio viršuje matosi sudužusio orlaivio laužas kyšojant iš vandens, o apačioje — lakunas Charles Stead, kuris išliko gyvas, kalbasi su savo žmona. Iš dešinio šono parodyta mergina Frona Clay žuvo juroj su keturiais kitais keleiviais.

FAŠISTAI NUSIUNTĖ LA GUARDIAI KULIPKĄ.

New Yorko majorui La Guardijai pereitą sąvaitę per paštą buvo prisiųsta kulipka ir prie jos pridėtas šitoks raščiukas: "Jei tu nesiliausi persekiojęs vokiečių nacių partijos, tai tu gausi šitokią kulipką."

PAJIEŠKOJIMAI

Veronika Radavičienė pajieškau mano draugų Juozo ir Petro Vaitkaus, iš Lietuvos paeina nuo Šiauliu iš Gitarų dvaro. Kas žino kur jie randasi, prašau pranešt jų adresą, arba pats lai atsišaukia. (2
Mrs. Veronika Radavičienė
3026 Richmond st., Philadelphia, Pa.

Marijona Saboniutė-ŽILINSKIENĖ pajieškau savo brolio KAZIMIERO SABONIO paeina iš Alinko kaimo, Kitaviškių parapijos, Trakų apskr. Kurie žinote kur jis randasi prašau pranešti jo adresą arba pats lai atsišaukia. Mrs. Marijona Zylinskas
37 Ivy st., Kearney, N. J.

APSIVEDIMAI.

Noriu susipažint su dora mergina ar našle, tarp 35 ir 45 metų amžiaus. Esu jau pabuvęs vaikinas. Turiu neblogą darbą. V. S. (1)
117 Reid ave, Brooklyn, N. Y.

Pajieškau gyvenimui draugo, teisingo ir ne girtuoklio, nuo 35 iki 45 metų amžiaus; aš esu 36 metų. Su laišku prašau prisiųst savo paveikslą, kurį pareikalavus sugrąžinsiu.
Mrs. A. Samuolienė (1)
660 Richmond st.,
Toronto, Ont., Canada.

Pajieškau rimtos merginos arba našlės apsivedimui nuo 20 iki 40 metų; esu nevedes-vaikinas, 35 metų, pasiturintis. Dirbu aukso kasyklose. Su pirmu laišku prašau prisiųst ir paveikslą, kurį pareikalavus sugrąžinsiu. J. J. Kalvyn (2)
Empire Gold Mine,
Empire, Ont., Canada.

Pajieškau draugės laisvos minties, pasiturinčios, be vaikų apsivedimui. Aš esu nevedęs, pažangus, turiu 5 akerius gražios žemės. Stuba 8 kambarių, gražioje vietoje. Kuri mylėtų gražu ir lengvą gyvenimą, prašau atsišaukti ir su pirmu laišku prisiųsti savo paveikslą. G. M. Kanton (0
R. D. 3, Richfield Springs, N. Y.

MERGAITĖ SUSIDEGINO RASTAIS DEGTUKAIS.

Gloucester, Mass. — Šio miesto valdininko McDonaldo 4 metų mergaitė žaisdama kieme rado dėžutę degtukų ir pradėjo juos drėksti. Nuo degtukų užsidegė jos drapanaitės ir ji sudegė mirtinai.

Reikalingas Darbininkas
Dirbt ant Ukės; darbas nuolatinis —žiemą ir vasarą. Su alga susitaikysime per laišką. Kreipkitės laišku arba ypatiškai. Adresas: (1)
J Pasternak
241 Fisher st., Walpole, Mass.

Parduodu Ukį Lietuvoje
Žvigų kaime, 5 kilometrai nuo Šiaulių, žemė antros rušies, 30 hektarų. Platesnių žinių suteiksiu per laišką. Kreipkitės: A. Stanislovaitis (1
8181 Chamberlain, Detroit, Mich.

Namas Worcester, Mass.
4 gyventojams, didelis lotas, du dideli grušių medžiai, Holden, Mass. tik banko mortgičių $1,000. Parduodu, taipgi mainyčiau ant neperdidelės farmos. Platesnių informacijų klauskite JOHN KATUNAS (0)
Sterling Rd., Holden, Mass.

Parsiduoda Farma.
18¾ akerių ant King street, West Hanover. 4 ruimų stuba, barnė 50x60, pasiurė, obelų, vištininkai ir įrankiams daržinė. Turi but parduota sutvarkyt palikimą. Kaina $2,500.
JOHN F. NELSON (1)
West Hanover, Mass.

DIVORSAI;
Abiem sutinkant, gaunami per vieną dieną. Kitaip, per 30 dienų. Kreiptis: Box 1736, El Paso, Texas.

"VILKO" DUOBĖ TELŠIŲ PAŠTE.

Jau kuris laikas kaip Telšių pašte taisomi pečiai, remontuojamos grindys ir kt. Pastaruoju metu buvo išimtos grindys iš verandos, po kurios apačia yra rusis, ir perėjimui uždėta lentelės. Lapkričio 6 d. vald. Vyšniauskaitė patamsiais įpuolė į tą rusį ir gana sunkiai susižeidė bei apsidaužė. Paguldyta Telšių apskr. ligoninėje.

Krašto apsaugos ministerijai prašant, Kauno miestas žada Miško gatvę pavadinti mirusio gen. Žukausko vardu.

Ar Buvo Kristus?

Išėjo iš spaudos nauja knyga,
MYTAI APIE KRISTŲ

Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievintas, ir kaip tapo Dievo sunumi.

TIKIME Į KRISTŲ, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų susidarė. Žinosite kaip krikščionys pasisavino nuo pagonų pasaką apie Kristų, Kalėdų ir Velykų šventes, o dabar krikščionys vadina pagonis bedieviais. Atrasite kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jisai buvo nukryžiavotas.

MYTAI APIE KRISTŲ knyga turi 111 puslapių. Kaina tiktai 35 centai. Galima gauti "Keleivio" afise arba pas

T. J. KUČINSKAS,
3501 So. Union Ave.,
CHICAGO, ILL.

GARSI MOSTIS NUO NARIŲ GĖLIMO.

John's Remedy mostis, stebėtinai greit prašalina kaltuninius, nervų ir visų kitų sąnarių skaudėjimus. Tukstančiai pasiliuosavę nuo Romatinių Skaudėjimų, pataria ir kitiems vartoti tik JOHN'S REMEDY MOSTĮ. Jeigu kitos mostys jumis nepatenkino, kodėl nebandote šią mostį, kuri yra viena iš geriausių vaistų nuo Romato. Kaina $1.00 ir 50c.

Išbandymui pakelis 15c.

NUO UŽKIETĖJIMO VIDURIŲ VENTROLA: Sugydo vidaus organus, išvalo gasus. Panaikina skaudėjimą po krutine. Paskatina prie apetito, atgaivina mažakraujus ir sukelia energiją prie vyriškumo—moterims reguliuoja laiką. Kaina $1.00, išbandymui 25c. Agentams duodame nuolaidą. (o)

WESTERN CHEMICAL CO.
P. O. Box 117, PLAINSVILLE, PA.

NAUJA VAISTŲ KNYGA
SVEIKATA LIGONIAMS

Gydymas į visokių ligų šaknimis. Augmenimis, žievėmis, žiedais, šaknim ir Lapais. Jojo telpa 311 vardų visokių augalų lietuviškai, angliškai ir lotyniškai, ir paaiškinimai kokias ligas gydo ir kaip reikia vartoti. Kaina su prisiuntimu $1.00. Pinigus geriausia siųsti Money Orderiu, arba popierinį dolerį laiške. Adresas: (-)

PAUL MIKALAUSKAS
248 W. Fourth St. So. Boston, Mass.

SIENINIAI *KALENDORIAI*

1939 METAMS.

Užlaikau daug visokių rušių ir visokia kaina Sieninių Kalendorių. Biznieriams padarome su jų apgarsinimais ir pigiai. Kurie norėtų pardavinėt pavieniais arba norint agentauti, geros išlygos. Turime ir Dariaus-Girėno Kalendorių su jų aeroplanu. Prisiunčiame į namus kas reikalauja. Vienas 25c.—5 už $1.

Z. GILEVIČIUS (-
73 Hartford Ave.,
NEW BRITAIN, CONN.

Naudojamas visame pasaulyje nuo 1867 metu

Užrašyk Jiems
NAUJIENAS
--bus geriausia
Kalėdų Dovana!

TEGUL KALĖDŲ DIEDUKAS užrašo jusų šeimai ar jusų draugams NAUJIENAS visiems metams. Tai bus geriausia dovana iš visų dovanų. Šia dovana jie džiaugsis ne vieną dieną, bet šešias dienas į savaitę per visus metus. Su dovana mes pasiųsime ir Gražią Kalėdų Pasveikinimo Kortelę.

NAUJIENOS metams Chicagoje $8.00
Kitur Suv. Valstijose ir Kanadoje $5.00

IŠPILDYKIT ŠITĄ KUPONĄ ŠIANDIEN.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Aš čia prisiunčiu už Naujienų prenumeratą visiems metams. Pradėkit siuntinėti nuo ..... dienos šiuo adresu:
VARDAS .....
ADRESAS .....
.....

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradedant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gadynės.

Senovės Lietuvių Žinyčia

Ypatingai dabartinės krikščionybės gadynėje kiekvienas turėtų perskaityt, nes tik tada galės aiškiai suprasti Dievo buvimą.

Knyga didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popieros apdarais —1.00; audimo apd.—$1.25. Pinigus galima siųsti popieriniu doleriu arba "Money Orderiu". Adresuokit sekančiai:

KELEIVIS, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

MOTERIMS PASISKAITYT

ŠĮ SKYRIŲ TVARKO M. MICHELSONIENĖ.

BALTIMORĖS LIETUVĖS IŠKEPĖ JAUTĮ SALĖS NAUDAI.

Baltimorės Lietuvių Moterų Piliečių Kliubas nesenai minėjo savo 15 metų sukaktuves ir ta proga buvo surengęs šaunų bankietą. Dabar, 4 gruodžio dieną, tas pats musų moterų kliubas surengė didelį balių ir iškepė jautį lietuvių salės naudai. Jos sušilusios dirbo nuo pietų iki vakaro vėlumos, vaišindamos visus atsilankiusius svečius. Jos taip viską sutvarkė, kad už 35 centus žmogus galėjo gardžiai ir sočiai pavalgyt, ir salės bendrovei liks da kokia šimtinė pelno.

Baltimorės moterų kliubas beveik kas metai surengia kokią nors pramogą salės naudai. Tai vienintelė tokia darbšti organizacija musų mieste. Garbė moterų kliubui ir jo narėms už tokį darbštumą!

Z. G.

JUK ŽINAI.

Plačiu keliu,
Ar takeliu.
Ateiki pas mane,
Pakol jauna,
Vilčių pilna,
Neliųsk vargų tvane.

Kai busim du,
Nebus skaudu
Gyvent ir tarp vargų.
Tie rupesčiai
Ir lukesčiai
Tuoj žus dviejų vergų.

Bet jei lemtis
Kliutis statys
Ir perskirs amžinai.
Šauksiu tave
Smerksiu tave
Dėl ko? Pati žinai!..

Ant Marzanas.

TAI ŽINOČIAU.

Eisiu, skinsiu ašai rožę
su stiebu, lapeliais.
Ir įteiksiu aš tau, brangi,
Su meiliais žodeliais.

Tegul puošia ji krutinę,
Rodo grožį savo,
Kad žinotum, kad suprastum,
Kad tikrai aš tavo.

Jeigu ačiu neišgirsčiau
Aš už tai širdingo,
Tai žinočiau, kad mųs meilė
Amžinai jau dingo.

Antanas Marzanas.

JUODAM VARNUI.

Krankia juodas varnas
ant juodo dangaus.
Kur tik bejieškosi —
nerasi žmogaus.

Daug jieškojau Dievo
ir žmonių širdies —
sunkios vargo dienos,
gal jie man padės?

Nėra niekur Dievo,
neradau žmogaus,
nors ne kartą vienas
ir meldžiau dangaus.

Kas tave čia girdi,
kas tave atmins?
Rodyk savo širdį —
ją purvan sumins...

Klykia juodas varnas,
ant juodo dangaus.
Kur tu rasi Dievą,
jei nėra žmogaus?!

Sunkiam gyvenimui,
kas kelią pastos?
Žmogus žmogų ima —
kelia ant šakos...

Skrenda varnų buriai,
ant juodo dangaus.
Sunkią laimę buria
vargdienio žmogaus.

Neišskrenda varnos
per marias plačias.
Nemažėja vargas
vargo žmonių čia.

SKAMBĖK GITARA.

Skambėk gitara
Ant mano kelių,
Palengvink naštą
Sunkių vargelių.

Paguoski širdį,
Skausmų raižytą,
Palinksmink sielą
Dygiais kaišytą.

Po sunkaus darbo,
Skaudžių mįslelių
Vistiek skambėki
Linksmai ant kelių.

Kalbėk akordais,
Sakau, auksiniais —
Nuvyk vargužį
Balsais plieniniais.

Prašau, gitara,
Skambėk ant kelių —
Padėk užausti
Šimtus vargelių.

A. Marzanas.

Tai Ne Rojus, Bet Florida.

Saulėtoj Floridoj labai gausiai auga grepfrutai. Ši nuotrauka parodo dvi seseris Lyon'aites imant derlių nuo medžių.

JAUNIKIS.

Šiomis dienomis vedė Lauras Kemblys. Vedė jis bobą sveiką kaip ropę, raudoną kaip buroką, penkių pudų svorio, žodžiu sakant, iš stuomens ir iš liemens. Vadinas, pasisekė žmogui.

Prieš tai Lauras trejis metus našliavo—nei viena nebetekėjo už jo, o piršosi beveik kiekvienai, net ir miestelio šleivei. Apie pastarąsias piršlybas Lauras mėgdavo pasipasakoti; kiekvieną sykį pasakodamas primeluodavo vis naujesnių ir įdomesnių smulkmenų.

Visi vyrai atmintinai žinojo tą istoriją, bet kiekviena patogia proga prašydavo Laurą papasakoti vėl kartą, iš anksto plyšdami juokais.

—Tai kaip gi tau, Laurai, sekėsi piršlybos? — klausdavo vyrai mirkčiodami.

—Et, taip sau,—sakydavo,—apsigavau.

—Skubėjau,—sako Lauras. — Laikas dega — pati darbymetė—ir kulti, ir malti, ir laukus valyti. O čia, broluk tu mano, miršta mano žmona. Šiandien, pavyzdžiui, nugriuvo boba, o rytą dar blogiau: ji mėtosi, kliedi ir nuo pečiaus puola.

—Bet, — sakau aš jai, — dėkui, Katriute, be peilio tu mane piauni ne laiku mirti sumanei, pakentėtumei, sakau, ligi rudens, o rudenį tai mirk sau.

O ji numojo ranka.

Pakviečiau jai gydytoją už avižų puspurę. Jis, perpylęs avižas į savo maišą, sako:

—Medicina bejėgė ką nors tavo žmonai pagelbėti. Ji mirs.

—O kokia liga?—sakau, atleiskit už drąsumą.

—Čia medicinai taip pat neaišku,—sako daktaras.

Davė proškelių ir išvažiavo.

Padėjom proškelius už abrozdo, bet taip nieko ir nemačijo.

Kliedi boba, mėtosi ir nuo pečiaus puola, o naktį miršta.

Apsiverkiau, nors dėl mados. Laikas, manau sau, dega: čia ir kult, čia ir malt, o be moters neįmanoma. Kas daryti — neišgalvoju.

Reikia vesti, bet ką ant greitujų? Kuri gal ir butų ėjusi, bet nerangi, kaip meška, o man reikia judrios bobos.

Pasikinkiau arklį, apsivilkau naujas kelnes, nusimazgojau kojas ir išvažiavau.

Atvažiavęs į miestelį užcinu pas pažįstamus. Laikas, sakau, dega, kalbėti daug neprieina. Ar nėra, sakau, kokios nors palaikės bobelkos? Noriu, sakau, vesti.

—Yra, — sako. — Užeik, sako, pas Agniešką, gal su ja ir susitarsit.

Nuėjau. Žiuriu, sėdi boba ir kojas kasosi.

—Pagarbintas...— sakau, —liaukis besikasiusi—turiu reikalą pas tamstą.

—Tai,—sako,—vienas kitam nekliudo.

—Na,sakau,—laikas dega, ginčytis su jumis daug neprisieina, — jųs ir aš—mudu apsivesim be trečio, o rytoj eikit rugių rišti.

—Galima,—sako,—jei aš tamstai patinku.

Pažiurėjau į ją. rodos, boba nieko sau ir iš stuomens ir iš liemens, dirbti, manau, galės.

—Taip, — sakau, — patinkate. Bet, sakau, dabar, kaip į ankietą, atsakykit. Kie tamstai metų?

—Metelių, — sako, — ne taip yr daug, kaip atrodo. Metai mano nesuskaityti. Gimimo metai, tiesą sakant, tukstantis aštuoni šimtai aštuoniasdešimts šešti.

—E, sakau, laikas dega, ilgai skaičiuoti nėra kada. Jei nemeluojat, tai ir viskas tvarkoj.

—Ne,—sako, — nemeluoju: už melavimą Dievas baudžia. Tai ką, rengtis?

—Renkitės, sakau. Ar daug daiktų turite?

—Daiktų, sako, ne taip daug: skrynutė ir patalai.

Įdėjom skrynią ir patalus į vežimą, pasistvėriau dar puodą ir porą šakalių ir išvažiavome.

Aš raginu arklį, o bobelka ant skrynios sėdėdama kratosi ir planus daro, kaip gyvens, prie ko ruošis, ne pro šalį, girdi, ir į pirtį nueiti, trejus metelius nesimaudžius.

Pagaliau atvažiavom.

—Išlipk,—sakau.

Lipa bobelka iš vežimo, bet, žiuriu, kažkaip keistokai, šonais ir lyg šlubuoja ant abiejų kojų. E, manau, sau, kokia kiaulystė.

—Ką,—sakau, — tamsta, lyg šluba?

—Ne, — sako, — aš taip sau koketuoju.

—Bet susimildama, sakau, dalykas rimtas, jeigu šluba. Man, sakau, šlubos nereikia.

—Menkniekis, — sako,— truputį kairioji. Poros centimetrų trukumas.

—Pora, sakau, ar vienas, tai ne kalba. Laikas, sakau, dega, matuoti čia nevieta. Atsiprašau, sakau, čia apgavystė.

—Ne,—sako, — dalykas jau sutartas.

—Negaliu,—sakau.—Viskas, sakau, tinka, ir snukutis nieko sau, ir metai neblogi, bet tos kojos. Atsiprašau, pražiopsojau koją.

Pradėjo čia bobelka koliotis ir net kumščiuotis. Užvažiavo ji man kartą ar du per valgomąją — nesuskaičiau. O aš apsukau arklį ir vežu atgal su skrynia ir visais patalais.

Nenuvažiavus nei septynių kilometrų, paėmė mane baisus pyktis.

Laikas, manau sau, dega, pasikalbėti nėra kada, o čia dabar sužadėtines vežiok po namus.

Išmečiau iš vežimo jos daiktus ir žiuriu, kad bus toliau. Bet bobelka neišsėdėjo vežime, šoko lauk, o aš apsisukau kumelaitę ir į mišką.

Ir taip dalykai baigėsi.

Kaip išėjo jai su patalais ir skrynia, aš nežinau, tik žinau, kad po metų ji ištekėjo už kito.

Zoščenko.

Anna Marie Hahn Nužudyta Elektros Kėdėje.

Ohio valstijos baudžiamam kalėjime 7 gruodžio buvo nužudyta elektros kėdėj vokietė Anna Marie Hahn, kuri čia parodyta dvejuose atvaizduose, vienas ovale, o antras vaizdelio vidury, valdininko globoj. Ji buvo apkaltinta nunuodijus 4 vyrus pasipelnymo tikslais. Pirma juos prisiviliodavo, paskui apdrausdavo ant savo vardo ir vėliau užduodavo nuodų. Vienas jos nugalabytųjų yra parodytas šio vaizdelio kairėj, tai George Gsellman (su skrybele). Apačioje iš kairės parodytas jos advokatas Hiram Bolsinger, o apačioje iš dešinės—jos vyras ir sunus. Ji yra pirmutinė moteris Ohio valstijoj nužudyta teismo sprendimu. Jos advokatas labai prašė Ohio gubernatoriaus Martino Davey, kad pakeistų mirties bausmę kalėjimu, bet gubernatorius atsisakė.

Kas Mums Rašoma

Iš Philadelphijos Z. Jankauskas praneša, kad 24 lapkričio tenai buvo didelės iškilmės Thanksgiving Day šventės proga. Buvo daug inteligentijos ir iš kitų miestų, pavyzdžiui, "Tėvynės" redaktorius adv. Kl. Jurgelionis su žmona, SLA. sekretorius p. Vinikas su žmona, Finansų Komisijos narys p. Trečiokas su žmona ir daug kitų. Bankieto metu kalbėjo svečiai ir vietiniai veikėjai. Susivienijimo Pažangos Vajus Philadelphijoj eina labai gerai. To vajaus pasekmėj prie SLA. nutarė prisirašyti visa šv. Jurgio Draugija, kuri turi apie 70 narių ir $6,000 turto. Vajui vadovauja J. Grinius, Z. Jankauskas, J. Ivanauskas, J. Streleckas ir kiti.

Iš Springfieldo, Ill., S. Waitkus rašo, kad jam nepatinka, kam "Keleivis" rašo apie CIO vadą Lewisą. "Šiaip man 'Keleivis' patinka ir aš nenoriu su juo skirtis," sako jisai, "bet aš nenoriu skaityti žinių apie Lewisą ir nenoriu jo atvaizdų laikrašty matyt." Kodėl tas draugas taip griežtai nusistatęs prieš Lewisą, jis nepaaiškina. Jis sakosi esąs mainerys.

Iš Camden, N. J., E. Levanas prisiuntė prenumeratą ir sako: "Skaitydamas 'Keleivį' ir kitus laikraščius per ilgus metus patyriau, kad geresnio laikraščio už 'Keleivį' nėra. Man patinka ir tie žmonės, kurie skaito 'Keleivį.' Jie geriau supranta darbininkų gyvenimą ir kaip reikia kovoti už savo buvio pagerinimą. Aš skaitau 'Keleivį' jau per kokią 20 metų."

Iš Waterbury, Conn., vienas draugas mums praneša, kad paskutiniais rinkimais Connecticut valstijoje iš Bridgeporto 4 socialistai buvo išrinkti į Hartfordo legislaturą, o iš Milwaukee miesto 8 socialistai buvo išrinkti į Winconsino valstijos legislaturą. Ir tas draugas klausia, kodėl "Keleivis" šitų žinių nepadavė? Atsakymas: amerikiečių spaudoje Bostone tų žinių visai nebuvo. Buvo tik pasakyta, kad socialistas McLevy Connecticut valstijoj gavo apie 165,000 balsų. Tas buvo pranešta ir "Keleivy."

KELIATAS PATARIMŲ FARMERIAM

Peržiurėkim avilius, kad nebutų pelių.

Farmeriai, kurie turi bičių, dabar turi peržiurėt avilius, kad nebutų juosna įlindusių pelių.

Bitėms pelės padaro labai daug nuostolių. Dažniausiai pelės į avilį įlenda rudenį, kada bitės ramiai guli kamuolyje, pasiruošusios žiemai. Palės įlindusios į avilį, minta bičių duona, graužia korius, ėda medų ir pačias bites, bet neėda bičių galvų. Jei pastebima, kad ant dugno yra primėtyta bičių galvelių, tai beveik tikrai galima tvirtinti, kad avilyje yra pelė. Pelės avilyje vaikščiodamos sukelia triukšmą ir neduoda bitėms ramiai žiemavoti. Bitės, neramiai žiemavodamos, daug daugiau suvalgo maisto ir dažnai pradeda viduriuoti, kas bitėms yra labai kenksminga. Dažnai pelės visai sunaikina bičių šeimyną.

Dabar, kol oras nėra toks šaltas, reikia butinai patikrinti visus avilius.

Pelę galima sugauti spąstais. Spąstai statomi arti prie lakos arba net avilyje statomi maži spąsteliai. Jei tikrinant avilį pamatome, kad pelė iš avilio išbėgo, tai butinai reikia visas avilio skylutes užkimšti mediniais kamščiais (kitokius kamščius pelės pragraužia), o ant lakos uždėti dratinį tinklelį, per kurį oras į avilį lengvai įeina, o pelės įlįsti negali. Tokie tinkleliai turi buti uždėti ant kiekvieno avilio lakos.

Jaunus medelius reikia priraišioti prie kuolų.

Sodinant jauną medelį, visuomet pirma reikia įstatyti duobėn kuolą, pakalti jį gilyn, kad dručiau stovėtų, ir paskui prie jo pririšti medelį, kad vėjas jo neblaškytų. Kai vėjas jį dažnai iš šaknų išjudins, tai jis negalės ilgai prigyti, o kartais ir visai gali nudžiuti.

Ypač svarbu, kad jauni medeliai butų priraišioti prie kuolų žiemos laiku, nes kai jie buna sušalę ir trapus, tai vėjas gali lengvai juos nulaužti, jeigu jie nėra pririšti. Todėl prieš žiemą butinai reikia apžiurėti, kad prie kiekvieno jauno medelio butų kuolas ir kad prie jo butų pririštas medelis. Jeigu kuris kuolas jau nupuvęs arba išjudintas, tai reikia jį pakalti gilyn arba įstatyti naują, jeigu žemė da nėra įšalusi.

Be to, patartina jaunus medelius apriši šiaudais arba eglių šakomis, kad jų neapgraužtų laukiniai ar naminiai gyvuliai. Eglių šakos rišamos viršunėmis žemyn, kad lietus ir sniegas lengviau nuslystų. Eglių šakose ir pelės nemėgsta lizdų daryti. Į šiaudus jų dažnai prilenda ir kartais medelį apgraužia.

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJA
WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1938 METAMS.
A. Bilvinskas — pirmininkas, 711 — 8-th st., Waukegan, Ill.
Jos Mačiulis — pirm. pagelbininkas, 906 Prescott St. Waukegan, Ill.
Suzana Gabris—nutarimų rašt. 730 McAlister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis—turtų rašt. 720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekunas — kasierius, 726 — 8th St., Waukegan, Ill.
Kasos Globėjai:
J. Petraitis, D. Lauraitis.
Knygiai:
D. Lauraitis, K. Ambrazunas.
Maršalkos:
P. Rukštalis, J. Jarušaitis.
Susirinkimai buna paskutinį nedėldienį kožno mėnesio, 1:00 v. po pietų, Liuosybės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

Lengvas Budas Išmokt Angliškai.

Rankius reikalingiausių žodžių ir pasikalbėjimų. Ši knyga sutaisyta taip lengvai ir suprantamai, kad kiekvienas gali greitai išmokt kalbėt angliškai. Joje telpa netik atskiri žodžiai, bet čieli sakiniai, pasikalbėjimai darbo jieškant, važiuojant kur nors, nuėjus krautuvėn, pas daktarą, pas barzdaskutį, pas kriaučių ir tt. Su fonetišku ištarimu ir gramatika. Antra padidinta ir pagerinta laida. Sutaisė St Michelsonas. Pusl. 95. ..... 35c.

Gulivero Kelionės į Nežinomas Šalis.

Labai graži ir interesinga apysaka, pilna sujaudinimo. Su paveikslais. Kaina ..... 50c.

Rymas. Romanas. Ta knyga yra versta į visas kalbas, todel kad yra gražiai aprašyta apie Rymą. Lietuviškas vertimas yra lengvas ir gražus. Chicago, Ill. 1909, pusl. 432. Drutai apdaryta $2.50

DR. MARGERIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. p. ir nuo 6 iki 8:30 vakaro.
Šventadieniais: 10 iki 12 dieną.
3325 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 8483

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo musų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

Iš Panemunio Apylinkės.

Žmonės progresuoja, bet valdžia apsileidus.

Čia kalbama apie tą Panemunį, kuris randasi Rokiškio apskrity, prie Nenunėlio upės. Šito Panemunio miestelis nedidelis ir šiaip jau butų tvarkingas, jei butų sutvarkytas per miestelį einąs vieškelis. Skersai ši vieškelį galima pereiti tik vasarą, o sulaukus rudens ar pavasario pereiti skersai gatvę nėra įmanoma, nes tenka bristi gilia klampyne. Čia jau vyriausybės apsileidimas. Ji tik žiuri, kad žmonės mokėtų mokesčius, bet už tuos mokesčius ji nieko žmonėms neduoda, net miestelio nenusausina.

Knygyno Panemunio miestely taipgi nėra, o jis čia butų labai reikalingas. Matyt, valdžia yra tos nuomonės kaip kunigas, kad žmonėms užtenka ražančiaus ir kantičkos.

Nors valdžia labai apsileidusi, bet gyvenimas eina vistiek pirmyn ir Panemunio valsčiaus ukininkų tarpe matyti didelė pažanga. Sodybos čia statomos tvarkingai, šiaudų stogai pakeičiami skiedromis, skarda ir čerpėmis. Dauguma ukininkų užveisė didelius sodus ir bitynus. Džiugu konstatuoti, kad panemuniečių tarpe prigyja gražus paprotys—"talka." Čia talka kuliama, talka rugiai piaunami ir bendrai kas vienam yra sunkiau padirbti, viskas nuveikiama talkomis. Keli šios apylinkės ukininkai šią vasarą talkos pagalba pasistatė pavyzdingus tvartus. Tai sveikintina ir gražu!

Bet... šalia gražių ir kulturingų darbų čia yra daug ko ir bloga. Panemunio valsčiaus ribose esančiose dviejose upėse, Nemunėly ir Vižunkoj, per sparčiai naikinamos žuvys. Čia per dieną pereina po 7 kompanijas žvejų, ir paskutiniu laiku visai mažai bepagaunama žuvies. Vagišiai šioje apylinkėje irgi nesnaudžia: čia šią vasarą pavogti keli dviračiai ir šiaip smulkesnių daiktų. Spalių 22 nakti Naujasodės kaimo gyventojui Juozui Striupui pavogė iš tvarto 2 avis.

NUKASĖ KALNĄ.

Obelių-Dusetų vieškelyje yra ilgas, aukštas ir labai šlapias kalnas, vadinamas Ataugo kalnu. Tas kalnas yra ir daugeliui kitų apskričių gyventojams gerai žinomas. Mašinų savininkams tas kalnas yra padaręs nemažai nuostolių. Vasarą, kol dar keliai sausi, kad galima budavo išvažiuoti, bet pavasarį ir rudenį, kai pasidaro purvas, susisiekimas budavo nutraukiamas. Bet dabar šis kalnas smarkiai nukastas ir visas išgrįstas akmenimis. Dabar visi ukininkai džiaugiasi, kad galės sausai važinėti ir nebereikės kankinti arklių ir patiems vargti. Ypač džiaugiasi dusetiškiai ukininkai, kuriems reikia šituo vieškeliu vežti bekonus į Obelių geležinkelio stotį, nes važiuojant Dusėtų — Antazavės vieškeliu prisideda apie 7—10 kilometrų kelio.

UKMERGĖJ IŠGAUDĖ KATES.

Nesenai gastroliavęs Ukmergėj "Aušros" cirkas buvo paskelbęs, kas atneš po kalę įleis be pinigų. Daugelis vaikų tokiu pasiulymu pasinaudojo ir, turbut, daugiausia vogčiomis išgabeno kates iš namų.

VAKARUŠKININKAI NORĖJO NUVERSTI ŠEIMININKO NAMĄ.

Šiaulių apskrity, Užvenčio parapijoj, Sarakiškio kaime, pas ukininką Šilkartą vieną nedėldienį buvo vakaruškos ir buvo išgerta nemaža "šarmalako." Apie 3 valandą nakties tarp vakaruškininkų ir šeimininko Šilkarto kilo ginčas, kurio pasekmėj vakaruškininkai nutarė nuversti Šilkarto gyvenamaji namą. Dalinai tas jiems ir pavyko: buvo visiškai išverstas vienas gyvenamo namo galas ir iš likusiųjų namo pusių buvo ištraukta po kelis rąstus. Tai matote, kiek daug dar yra nekulturingo jaunimo ir kokią naudą duoda nekulturingos kaimo vakaruškos.

Be šių "štukų" apylinkės jaunimas sugeba dar ir daugiau kuo "pasirodyti;" vakaruškų metu jaunuoliai atneša kulį ir prie pat gyvenamo namo durų uždega, tuo budu sudarydami didelį pavojų gaisrui kilti.

Apgailėtina, kad yra tiek daug nekulturingų jaunuolių, kurie prisigėrę samagono laužo vieni kitiems šonus, griauna trobesius, daro didelius nuostolius sau ir kitiems.

SUDARGE NORIMA ĮSTEIGTI LAISVAMANIŲ SKYRIŲ.

Sudargas, Šakių apskr. Sudargo apylinkėje yra didelis burys gražaus jaunimo, vidutinio ir senesnio amžiaus žmonių, kurie nenori priklausyti jokiai tikybai, o savo laisvas, be jokių tikybinių prietarų pažiuras, drąsiai pareikšti. Dėl tos priežasties daroma žygių Sudarge įsteigti Laisvamanių Etinės Kulturos draugijos skyrių, o vėliau įkurti ir laisvas kapines, kur numirę skyriaus nariai be jokio atlyginimo ras amžino poilsio vietą. Drąsiai tikimasi jei ne šįmet, tai kitais metais Sudarge tikrai įsisteigs laisvamanių skyrių. Tikimės, kad jis pražydės gražiais žiedais ir atneš gausingų vaisių.

NERAMI KVETKŲ APYLINKĖ.

Kvetkų apylinkės, Rokiškio apskričio, jaunimas pasižymi visokiais skandalais ir muštynėmis per visą laiką. Už tai daugelis yra ne kartą bausti, bet pagerėjimo žymių nesimato. Paskutinėmis dienomis vėl vienas "smarkus" vyrukas nubaustas už sumušimą nekalto žmogaus net 6 mėn. Gal jau šį kartą užteks—kol atsėdės. Bet vargu ar ilgam?

NORI ATLYGINTI MARYLANDO VALSTIJAI.

Kauno Šviesos gatvę siuloma perkrikštyt į Marylando gatvę, kad atsilyginus Amerikos Marylando valstijai už leidimą paminėti Lietuvos nepriklausomybę.

Roosevelto Sunus Filmų Biznyje.

Vyresnysis prezidento Roosevelto sunus James prisidėjo prie Goldwyno judomujų paveikslų gamybos filmos ir tuoj tapo paskirtas tos kompanijos vice-prezidentu. Šiame vaizdely Goldwynas aiškina jam kaip yra daromi judamieji paveikslai. Nors jaunas Rooseveltas su tuo bizniu da nėra susipažinęs, tačiau Goldwyno firma jau moka jam $50,000 per metus. Matyt, kompanija yra įsitikinus, kad jo vardas atneš jai daug biznio.

PAPIŠKIS, VAGIŲ APSĖSTAS KAIMAS.

Rokiškio apskrity, Panemunio valsčiuje yra Papiškių kaimas, kuris netik šiame valsčiuje, bet gal ir visoje Lietuvoje labiausiai yra nukentėjęs nuo vagysčių, nes čia jau kiekvienas gyventojas yra apiplėštas. Kiekvienais metais čia apvagiamas kuris nors gyventojas. Vagys visuomet įsilaužia pro stogą ar langą ir vagia grudus, drabužius ir kitokius daiktus. Pavyzdžiui, nelabai senai nakties laiku buvo įsikraustę į Narbutienės seklyčią.

Deja, buvo pastebėti ir vagys paspruko įsinešdami tik mažą vaikišką kostiumą.

Tą pat naktį apvogė Grubų kaimo gyventoją Bajorą, išnešdami rubus, medų ir kitką.

LAZDIJŲ PIRTY NUO SMALKIŲ APALPO 9 ŽMONĖS.

Lapkričio 12 dieną Lazdijų pirty nuo smalkių pradėjo alpti žmonės. Devyni vyrai nuvirto ir neteko žado. Buvo pašauktas apskrities gydytojas, kuris suteikė nualpusiems pirmąją medicinos pagalbą. Pavyko atgaivinti apie 8 asmenis, o vienas batsiuvis A. Stankevičius, apie 55 m. amžiaus, vietos gyventojas sąmonės neatgavęs čia pat mirė. Velionis, kaip nereligingas — laisvų pažiurų žmogus—buvo palaidotas be jokių bažnytinių apeigų laisvamaniam skirtoje kapų vietoje.

GELVONIŲ APYLINKĖJ LABAI BLOGI KELIAI.

Dėl staigių ir didelių liučių Gelvonių apylinkėj, Ukmergės apskrity, slėnesnės vietos virto tiesiog ežerais. Upeliai patvinę nunešė tiltus, keliai, ypač šunkeliai tapo neišvažiuojami. Daugumas ukininkų nusiskundžia, kad šįmet reikės anksti uždaryti gyvulius tvartan, nes pievos ir kt. ganyklos užlietos vandens. Dėl to, pašaro taupymas jau dabar aktualus.

LAZDIJUOSE AUTOMOBILIS UŽMUŠĖ 2 ARKLIU.

Smarkiai automobilium važiuodamas per Lazdijų miestelį vienas ponas anądien sunkiai sužeidė du arkliu. Jie buvo taip sužeisti, kad tas pats ponas išlipęs iš savo automobiliaus abudu arkliu tenai pat ant vietos nušovė. (Mat, Lietuvos ponai ir dabar važinėjasi ginkluoti. Tik ukininkams nevalia ginklo turėti.) Užmušti arkliai buvo verti 700 litų. Vienas jų priguléjo ukininkui Neciunskui, o antras — Muravjovui.

PRIVISO DAUG ŠERNŲ.

Kartėnai, Šešuolių valsč. šios apylinkės miškuose šiais metais labai daug priviso šernų (kitais metais jų buvo vos kelios poros). Privisimo priežastis — sausi ir šilti metai. Be to, miškai pernai ir šįmet yra labai vaisingi gilėmis, kurios yra pagrindinis šernų maistas. Bet šernai vien gilėmis nesitenkina, o traukia į laukus pridarydami ukininkams nemaža nuostolių. Vieniems ukininkams išknisė bulves, o kitiems vasarą išbraidydavo javus ir pievas ir tt. O dabar pradėjo kai kurių ukininkų ir rugius knisti.

Nors ir buvo surengtos dvi medžioklės, bet šernų nušovė tik vieną. Ir tuo šernų neatbaidė: kaip dirbo ukininkams nuostolių, taip ir dabar tebedirba.

Rozalimo valsčiuje, Draumėnų miške pastaruoju laiku irgi daug šernų atsirado. Miške rasta kiauliškų pėdsakų, priknaisiota, o eigulis J. Lapinskas pasakoja, kad pas jį buvo atbėgęs į kiemą.

Vaikai bijo eiti per mišką į mokyklą.

NELAIMINGA MIRTIS.

Juodeikiai, Židikų valsč. Lapkričio 3 d., kuliant javus, ukininkas J. Zubavičius įkišo koją į kulėją. Koją nutraukė. Vežant į ligoninę tą pačią dieną kely mirė. Pažymėtina, kad nelaimė įvyko kuliant vakare prie blogos šviesos. Velionis buvo laisvos, pažangios minties žmogus. Daug buvo pasitarnavęs visuomeniniame ir organizaciniame kulturos kėlimo darbe. Visų buvo mylimas ir gerbiamas, todėl ir į amžino poilsio vietą palydėjo skaitlinga žmonių minia.

KULTUROS KLIUBAS.

Įsteigtą Telšiuose kulturos kliubą darbininkija ir kiti gausiai lanko. Nuo 1937 metų lapkričio mėnesio iki šių metų lapkričio aplankė apie 15,000 žmonių. Čia yra laikraščių, radio aparatas ir kitų kulturinių pramogų. Chore, kurį veda muzikas Andrulis, dalyvauja per 40 žmonių.

UŽ PUDRĄ 3 METAI KATORGOS.

Alytuje buvo nuteista 3 metų katorgai K. Petkevičienė už rankinuko pavogimą. Jame buvo vien tik pudra.

ŠIAULIUOSE UŽMUŠTAS DARBININKAS.

Statant namą, Šiauliuose buvo užmuštas darbininkas A. Jankauskas. Jį užmušė krisdamos iš viršaus lentos.

PAŽANGUS SAVAITRAŠTIS

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Į U. S. A. metams kainuoja $1.50. Pažinkite Pietų Amerikos lietuvių gyvenimą, išsirašydami "Argentinos Lietuvių Balsą." Adresas:
"A. L. BALSAS"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

(Per Lietuvos Konsulatą.)

PASIKEITĖ LIETUVOS VYRIAUSYBĖ.

Perrinkus Lietuvos prezidentą, esamu papročiu atsistatydino ir vyriausybė. Naują vyriausybę sudaryti Smetona pavedė kunigui Vl. Mironui. Gruodžio 5d. Smetona jau patvirtino naujosios vyriausybės sąstatą, kurį sudaro: ministrų tarybos pirmininkas kun. Vl. Mironas, užsienių reikalų ministras— St. Urbšys, vidaus reikalų ministras — Silvestras Leonas, krašto apsaugos ministras — brig. gen. Kazys Musteikis, teisingumo — Jonas Gudauskis, finansų — Julius Indrišiunas, žemės ukio — Juozas Skaisgiris, švietimo — prof. Juozas Tonkunas, susisiekimo — inž. Germanas.

Šioje vyriausybėje yra penki nauji asmenys: Juozas Urbšys, brigados generolas Kazys Musteikis, Jonas Gudauskis, Juozas Skaisgiris ir Germanas, kuris pirma buvo amatų departamento direktorium, o prieš tai — Panevėžio apskrities inžinierium.

Be įvykusių permainų, bus paskirtas ministerio pirmininko pavaduotojas, kuriuo yra numatytas Bronius Balutis.

Lenkijos ministro Lietuvai Charwato pareiškimas spaudai.

Kaunas. — Šiomis dienomis Lenkijos ministras Lietuvai p. Charwatas pareiškė spaudai, kad Lenkijos vyriausybė nori su Lietuva pasirašyti abi šalis patenkinantį prekybinį susitarimą. Vilniuje lenkai leido organizuotis Lietuvių Mokslo Draugijai; tai esąs gerėjančių santikių ženklas.

Draudžia turtą pardavinėti Klaipėdoje.

Klaipėda. — Vokietininkų Direktorija uždraudė Klaipėdos krašte bet kokius turto išpardavimus.

Dar atimta 128 pasai iš Lietuvių.

Klaipėda. — Šiomis dienomis atimta dar 128 pasai iš lietuvių, kad tie asmenys negalėtų ateinančiuose rinkimuose balsuoti.

Mirė vokietininkų sumuštas darbininkas.

Klaipėda. — gruodžio 4 dienos vakarą Priekulėje vokietininkų buvo sumuštas lietuvis darbininkas Jonušys, kuris to pasekmėje 5 gruodžio mirė. Juknaičiuose vokiečiai sunkiai sužalojo galvas dviem pašto darbininkams. Be to, 5 gruodžio išdaužyti Vytauto Didžiojo gimnazijos Klaipėdoje langai.

Vokietijos agentai Klaipėdos vokietininkų susirinkimuose.

Klaipėda. — Priešrinkiminiuose Kulturverbando mitinguose dalyvauja Vokietijos konsulato Klaipėdoje oficialus asmenys. Toks viešas vokiečių grupių rėmimas kitos valstybės oficialių asmenų prieštarauja tarptautiniams papročiams.

Mirė režisorius Konstantas Glinskis.

Kaunas. — Gruodžio 3 d. mirė žinomas dramos režisierius Konstantas Glinskis. Jis jau prieš didįjį karą vaidino lietuvių teatro rateliuose, o nepriklausomoje Lietuvoje buvo vienas iš Valstybės Teatro dramos kurėjų.

Atidarytas Panevėžio-Joniškėlio geležinkelis.

Kaunas. — Gruodžio 3 d., dalyvaujant vyriausybės ir bažnyčios atstovams, atidarytas naujas Panevėžio-Joniškėlio geležinkelis ir Panevėžio-Pumpėnų plentas.

Piršlys Suvadžiotojas, Vieno veiksmo Komedija. Parašė Ben. Rumšas. Gana juokingas veikalėlis. Dalyvauja 2 moterys ir 5 vyrai.

Kunigo Meilė. Vieno veiksmo Komedija. Parašė Ben. Rumšas. Juokingas veikalėlis. Dalyvauja 2 vyrai ir 2 moterys. Abu veikalėliai vienoje knygutėje. Kaina ..... 25c.

PAGARSINIMAI 'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas tiliptų GREIT, reikia priduoti garsinimą administracijon nevėliau PANEDĖLIO VAKARO. Siunčiant per paštą, reikia pasiųst iš anksto, kad pasiektų mus ne vėliau kaip panedėly. Vėliau gauti garsinimai į tos savaitės numerį nespėjama patalpint.

Norint, kad garsinimas nesustrukdytų, syklu su pagarsinimu reikia siųsti ir mokestį.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokį parengimą, trumpą pranešimą patalpinam už $1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo colio.

Už pajieškojimus darbininkų, pardavimus ir kitokius smulkius pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambesnėm raidėm antgalvis—15c. extra.

"Keleivio" prenumeratoriams už pajieškojimus giminių ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausio pajieškojimo kaina 50c.

Norint pajieškot su paveikslu, reikia pasiųst fotografiją ir klaust kainos.

"KELEIVIS," 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

SVEIKATA

TAI DIDELĖS SVARBOS VEIKALAS KIEKVIENAM ŽMOGUI.

Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomijos, Fiziologijos ir Hygienos.

Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kuno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirma nežinojo.

Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiekvienas aiškiai gali suprasti ir matyti savo kuno organus paveiksluose.

Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta.
Kaina $2.50

KELEIVIS
253 Broadway So. Boston, Mass.

PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI ŠVIESTIS. JŲS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslo, Literaturos ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas Žurnalas KULTURA.

"KULTURĄ" REDAGUOJA PASIŽYMĖJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įžymiausieji Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl "Kulturos" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai—išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTURĄ arba IŠSIRAŠYKITE JĮ PATYS. "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomus perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas laiks nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi.
Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusmečiui — 8 litai.
Amerikoje: Metams $4; Pusei metų $2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA"
ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS

SIELOS BALSAI

Papuošta daugeliu spalvuotų puikių paveikslų. 223 pusl. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuot viešuose susirinkimuose.

PALINKSMINS JUSŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

Knygoje yra trijų rųšių eilės:
TAUTIŠKOS, ŠEIMINIŠKOS IR DARBININKIŠKOS.
Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje.

KAINA TIK $1.00.
Audimo apdarais $1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugs. Pinigus geriausia siųst "Money Orderiu". Popierinius galima siųsti tiesiog paprastam konverte, bet reikia aiškiai užrašyt savo ir "Keleivio" adresą ir nepamiršt prilipint už 2c. markę.

"KELEIVIS"
253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

ŠIĄ SĄVAITĘ PILIEČIŲ KLIUBO RINKIMAI.

Ketvergo vakarą privalo susirinkti visi nariai.

Šio ketvergo vakarą, 15 gruodžio, South Bostono Lietuvių salėj bus renkama nauja Piliečių Kliubo valdyba ateinantiems metams. Ir reikia pasakyti, kad prieš rinkimus pas mus yra vedama įdomi politika. Yra mat žmonių, kurie dėl unaro ar kitokiais išrokavimais nori patekti į kliubo vadus ir todėl prieš rinkimus atsiveda į Kliubą daug naujų narių, kad už juos balsuotų. Kiek man teko sužinoti, prieš šiuos rinkimus įsirašė net 82 nauji nariai. Įsirašė, žinoma, tuo tikslu, kad galėtų balsuoti už savo "frentus." Po rinkimų daugumas jų veikiausia Kliubą pames, nes taip buvo ir pernai: prieš rinkimus įsirašė apie 40 naujų žmonių, o dabar iš jų beliko tik apie 10.

Kas šitokiais budais stengiasi į Kliubo vadovybę patekti, tas turbut turi kokių slaptų tikslų, nes prirašyt tiek daug naujų narių vis gi kainuoja. O juk vieno prirašymo da neužtenka; reikia da ir užfundyt, kad jie tikrai balsuotų už tokį kandidatą.

Taigi, kuomet šitokia politika yra varoma, tai seni Kliubo nariai turėtų apsižiurėti, kad kokie svetimi gaivalai neužvaldytų Kliubo ir neišstumtų iš jo tų, kurie Kliubą pastatė ant kojų. Pakampėse jau kalbama, kad senos musų draugijos, kurios Kliubo pastogėj dabar turi sau prieglaudą, visos bus iš Kliubo pašalintos, jeigu suvesti nuo Fifthstreečio "paliokai" pakreips rinkimus į savo pusę.

Aš nesu politikierius ir man nerupi jokios partijos laimėjimas ar pralaimėjimas. Bet man labai rupi Kliubas ir jo salė. Aš bijausi, kad jos neužvaldytų tokie žmonės, kuriems iki šiol Kliubas nerupėjo. Kai jis buvo skolose paskendęs, kai salei gręsė pavojus, jų tada čionai nebuvo. Jie pradėjo skverbtis į Kliubą tik dabar, kai Kliubas atsistojo ant tvirtų kojų ir salė jau neša pelną. Jie skverbiasi, kad išstumti iš Kliubo senuosius jo veteranus.

Kaipgi nuo to apsisaugot?

Visų pirma, nereikia miegot. Šį ketvergą visi turim eiti balsuoti. Paskui, reikia žinoti už ką balsuoti. Aš čia pasakysiu, už ką aš balsuosiu.

Kliubo prezidentas: šitam urėdui aš balsuosiu už Titą Grevį. Jis pastatė Kliubą ant kojų. Tik atsiminkim, į ką pirma buvo panaši Lietuvių Salė? Buvo laužas. Sklepe buvo toks urvas, kad baugu buvo tenai įneiti. O dabar tenai puiki salė, baras ir tt. Kas visa tai padarė? Musų architektas Titus Grevis. Tinkamesnio žmogaus į Kliubo prezidentus nėra. Antras kandidatas į pirmininkus yra p. Neviera. Šiaip jis yra neblogas žmogus, bet prieš jį susideda ta aplinkybė, kad jis turi savo saliuną, taigi toki pat biznį, kaip ir Kliubas turi. Taigi aišku, kad ponui Nevierai neišpuola buti Kliubo gaspadorium, nes jam pirmoj eilėj visuomet rupės savas biznis, o ne Kliubo labas. Juk jis nepasakys savo kostumeriui: "Eik į Kliubą išsigert." Taigi, balsuokim už architektą Grevį. Jis yra darbštus ir pažangus vyras.

Kliubo vice-prezidentas: Ant šito urėdo galima balsuoti už Povilą Zazmaną. Jis yra katalikas ir šiaip neblogas vyras.

Protokolų raštininkas: Čia yra tik vienas kandidatas Rokas Židžiunas. Taigi jis jau kaip ir išrinktas.

Finansų sekretorius: Čia irgi tik vienas kandidatas, tai p. Minkus. Vadinas, jau kaip ir išrinktas.

Iždininko pareigoms balsuokim už A. Mociejuną.

Board direktoriais išrinkim šiuos:

D-rą A. Kapočių,
Adv. F. J. Bagočių,
Joną Petrauską,
Aleksandrą Ivašką,
Joną Klimą,
Leoną Stasiulį ir
Juozą Gricių.

Jeigu visus šituos žmones išrinksime, tai Lietuvių Salė bus apsaugota.

Kliubo Narys.

Atidavė kunigui "pinigus ir širdį."

Tula Marijona Mazur, matyt, lenkė, kuri verčiasi duodama francuzų kalbos pamokas, šiomis dienomis areštavo kunigą Williamą Forgrave, buvusį prohibicininkų vadą, už išviliojimą iš jos pinigų ir širdies. Ji sako: "Aš jam atidaviau savo pinigus ir širdį, nes jis žadėjo mane vesti." O dabar tas Dievo tarnas pasirodęs apgaviku, atsisakęs ją vesti ir neatiduodąs pinigų. Ji sukišusi jam $9,400.

Brighotone juokų, dainų ir muzikos vakaras.

Gruodžio 17, subatoj nuo 6 vakare, Lincoln svetainėj, bus puikus parengimas. Laisvės choras rengia Minstrel perstatymą. Bus visokių įvairenybių: juokų, dainų, muzikos. Vėliau šokiai iki vėlumos. Nepamirškite atsilankyt ir gražiai pasilinksmint.

Rengėjai.

Radio programa.

Gruodžio 17 radio programa per stotį WORL, 8:00 val. ryto: (1) žinios; (2) muzika; (3) Valentina Minkienė pasakys pasaką; (4) radio kontestas.

Gruodžio 18, radio programa per tą pačią stotį, 9:30 val. ryto bus sekantį: (1) Ona Mineikiutė, dainininkė iš Montellos; (2) Ona Baltrus, smuikininkė iš So. Bostono; (3) Modernistics orkestra iš Cambridge.

Step. Minkus.

Lietuvių M. Žinyčios Suktinių Bankietas įvyks nedėlioje, Gruodžio-Dec. 18 vakare. Adv. Bagočius pakalbės. Programe dalyvaus: smuikininkas Longin Buinis, Jr.; Helena Tralsis ir Jos. Niaura, dainininkai. Prašome paremti laisvų žmonių įstaigą.

L. M. Žinyčios Komitetas.

SLA. 359 kuopa šventė savo 10 metų sukaktį.

Pereitą nedėldienį SLA 359 kuopa Dorchestery buvo suruošus gražų vakarą savo 10 metų sukakčiai paminėti. Susirinko labai graži kompanija žmonių ir prie geros vakarienės ir muzikos visi linksminosi iki 12 valandos. Laike vakarienės buvo ir prakalbų. Pirmininkavo drg. Alekna.

S. Mockus išstojo iš sandariečių kuopos.

Mums teko patirti, kad p. S. Mockus, kuris iki šiol buvo skaitomas kaip sandariečių vadas South Bostone, paskutiniame sandariečių susirinkime išstojo iš jų kuopos ir išėjo iš salės. Su juo pasitraukęs Sangaila ir da kai kurie. Nesantaika sandariečiuose kilo dėl to Smetonos medalio, kuriuo p. S. Mockus nesenai buvo apdovanotas. Demokratinio nusistatymo sandariečiai griežtai prieš tą medalį užprotestavo.

Kalėdų Basket Fondo Balius.

Gruodžio 18, nuo 7:30 vakare, Lietuvių salėje ant E street lietuviai legijonieriai rengia banketą. Visas pelnas skiriamas sušelpimui lietuvių beturčių šeimynoms. Bus ir laimėjimai. Visus kviečia bankete dalyvauti.

Komitetas.

Moterys suruošė gražų koncertą.

Pereitą nedėldienį South Bostone buvo Massachusetts Lietuvių Moterų Sanryšio suvažiavimas, o po suvažiavimo vakarienė ir koncertas. Reikia pasakyti, kad koncertas pavyko labai gerai ir publika jautėsi labai patenkinta.

Ketverge susikirs du lietuvių kljubai.

Cambridge'aus Liet. Piliečių Kliubo Basket-ball Team, kuris lošia kiekvieną ketvergą ant Roberts mokyklos pleciaus prie Broadway, Cambridge, šį ketvergą vakare, gruodžio 15, rungsis su stipriu Lietuvių Kliubo tymu iš Hudsono. Jau du kartu Cambridge Lithuanian Citizens Club Basket-ball Team lošė ir abu kartu išėjo laimėtojais. Ateinantį ketvergo vakarą loš du kartu, įžanga tik 25c. Po rungtynių bus Kliube šokiai, lietuviški ir amerikoniški. Nepamirškite lietuviai šį ketvergą ateit pasižiurėt šių žymių rungtynių.

Jos. Planskas,
Mgr. of Cambridge Lith. Cit. Club Basket-ball Team.

J. ir T. Firavičiams suruošė siurpryzą.

Jievai ir Tamui Firavičiams sukako 30 metų nuo apsivedimo, todėl gruodžio 4 d., svetainėje 376 Broadway, So. Bostone, vaikai su draugais surengė jiems siurpryzą. Draugai atsivedė juos į svetainę, o čia pasitiko juos burys svečių, apdovanojo ir tinkamai pasveikino. Jubiliatai ir svečiai buvo susodinti prie stalų ir užkandžiaujant svečiai palinkėjo Firavičiams ilgiausių metų. Jubiliatai nuo savęs dėkojo visiems už surengimą jiems to puikaus paminėjimo.

Julia Kroll.

GREENFIELD, MASS.

Pirma Radio programa.

Gruodžio 17, bus pirma lietuvių radio programa per stotį WHAI nuo 1:15 po pietų iki 1:45.

(1) Grieš Vinco Jaruševičiaus orkestra;

(2) Eva Jaruševičiutė armonistė;

(3) Kalbės advokatė Lucia Jakimavičiutė.

Jonas Vaitkus.

Reikalingas Barberis
Kuris norit dirbti, ateikit tuojaus, darbas laukia.
LEO'S BARBER SHOP
797 Main st., Cambridge.

Jieškau Darbo
Lietuvių šeimynoj; esu 24 metų, Amerikoje gimus, Lietuvoje augus. Gera, darbšti ir prielanki. (1)
Elena N-tė, % Mrs. K. Stravink, 7 Florence Terr., Watertown, Mass.

GEO. C. STUKAS
FOTOGRAFAS
DARO Portretų, Vestuvių, Grupi Paveikslus.
PADIDINA IR INFREMUOJA Paveikslai Aukštos Rušies.
453 Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 2029

NORWOODE STUDIA
681 WASHINGTON STREET
NORWOOD, MASS.

A.M. Dambrauskas
Karpenteris, Pentorius
Ablenai taisau viską prie Namo Iš Lauko ir Viduje.
374 SILVER STREET,
SOUTH BOSTON, MASS.
SOUth Boston 0822
OFISAS: 315 E Street.

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
kamp. Inman st. arti Central sky.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21824
MEDICINOS DAKTARAS
C. J. MIKOLAITIS
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
167 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

Tel. KENmore 5807
Dr. Wm. D. Wheeler
SPECIALISTAS
ODOS LIGŲ
Valandos: 2 iki 5 po pietų.
452 BEACON STREET,
BOSTON, MASS.

Tel. 28624 Gyv. 31132
Dr. Joseph A. Gaidis
OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 5,
nuo 7 iki 9.
Seredom 9 iki 12
ir susitarus.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkamu laiku sugrąžinu šviesą. Išegzaminuoju ir priskiriu akinius.
114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948.
RES. 251 CHESTNUT AVE., Jamaica Plain, Mass.
Res. Tel. Jamaica 1028-M.

Tel. SOU 4115 Res. SOU 9714
BROADWAY FLORIST
Gėlės Visokiam Reikale
Mes specializuojam Vestuvių ir Šermenų Bukietais.
Veltui pristatom iki 20 mylių.
Savininkai:
A. Zardeskas, W. Zarnauskas.
323 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

DR. G. L. KILLORY
60 SCOLLAY SQUARE, Room 22
BOSTON. Telef. Lafayette 2371
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVYS
OPTOMETRISTAS

Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius, kreivas akis atitiesinu ir abblyopiškose (aklose) akyse sugrąžinu šviesą tinkamu laiku.
Jį L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. University 9466
Dr. Susan Glodienes-Curry
LIETUVĖ DENTISTĖ
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave.,
(PRIE CENTRAL SKVĖRO)
CAMBRIDGE, MASS.

LIETUVIŠKA
APTIEKA
SO. BOSTONE
HENRY CABIT
Reg. Pharm.
100 Dorchester Street
SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI.
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiura, kaina prieinama.
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618

BAY VIEW MOTOR SERVICE
Telephone
So. Boston
1058
STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTURA.
Kainos Stebėtinai Pigios.
Dideli pagerinimai ir Hydraulic Brekais.
Taipgi taisome Automobilius ir Trokus visokių išdirbysčių.
Peter Trečiokas ir Joe Kapočiunas — savininkai.
Taisymo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.
SO. BOSTON, MASS.

Kaledos jau Arti
BULOVA LAIKRODŽIAI
YRA VIENI GRAŽIAUSIŲ ir PASIŽYMĖJĘ
GET A *new* BULOVA

Puikiausia DOVANA Kalėdų Proga---
Nes paliks atmintyje ant visados.
Tuojaus užsisakykit ir po Dolerį išmokėsit.

TAISOM, PERDIRBAM
Iš Senų Laikrodžių ir Žiedų į Vėliausios mados. Pilnas užtikrinimas.
Pašaukit telefonu, pristatysime už 25 mylių nuo Bostono.
ROLAND KETVIRTIS & CO.
322 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4649

Į VIDURMIESTĮ
ir ATGAL
....BE RUPESČIO SUSTOT VIETOS
Į kiek laiko nuvažiuosit:
Maverick iki Winter .... 7 min.
North Station iki Winter 4 min.
Lechmere iki Park ..... 8 min.
Kenmore iki Park ..... 8 min.
Kalėdų Susipirkimams
Naudokit **ELEVAITORĮ**

MINSTREL SHOW
JUOKAI, DAINOS, MUZIKA, VISOKI ŠPOSAI!
Rengia South Bostono Laisvės Choras, Subatoje,
Gruodžio-December 17 d., 1938 m.
LINCOLN HALL
26 LINCOLN STREET, BRIGHTON, MASS.
Pradžia lygiai 6 val. vakare.
Laisvės Choro Minstrel Show visur buvo pasekminga, patenkino ir prijuokino publiką, šiuo sykiu bus dar geresnė.
Choristai kviečia visus skaitlingai dalyvauti, ir užtikrina, kad nesigailėsite. Ateikit patys ir atsiveskit savo draugus, brolius, vaikus, kumus ir žentus. Nepraleiskite šios progos.
Įžanga tik 40c. Prašom nesivėluot, Show prasidės laiku. Visi bukit ant Minstrel Show—Po Minstrel Show bus Šokiai. Kviečia RENGĖJAI.

CASPER'S BEAUTY SALON
83 L STREET, arti 4-th Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4645

PICKWICK
pagamintas Vyrų kurie moka prirengti, *tiems* Vyrams kurie tikrai pažinstą Elių!
IŠ KRANO — PARODYK Į TĄ KRANĄ
BONKOMIS — 12 ANCŲ IR PILNOM KVORTOM
UNITED BREWERS INDUSTRIAL FOUNDATION MEMBER
BREWED BY HAFFENREFFER & CO., INC., BOSTON, MASS., *BREWERS SINCE 1870*

KELEIVI
DARBO ŽMONIŲ LA
Prenumerata meta
Amerikoje .....
Pietų Amerikos Valstybė
Kanadoje ir kitur .....
Prenumerata pusei
Amerikoje .....
Kanadoje ir kitur už Suv
Valstijų .....
Apskelbimų kainų klau
Kreipiantis su kokiais no
adresuokite:
KELEIVI
253 Broadway, So. Bos

NO. 51

Pan-Ame
rencij

MAŽIUKAI NEPASI
"ŠIAURĖS MILŽIN

Argentina atkakliai
Jungtinių Valstijų pr

Pietų Amerikoje da
nių laiku yra susir
Pan-Amerikos konfe
ų. Posėdžiai eina Per
respublikos sostinėj
parlamento rumuose.
vauja beveik visos šio
nento valstybės.

Jungtinių Valstijų
gacija nusivežė konf
jon didelių ir plačių
Jų tikslas buvo sust
pan-amerikanizmą, i
gti vieningą Amerik
publikų frontą prieš
pos ir Azijos dikt
prieš jų vedamą pro
dą, prieš jų politinius
nominius tikslus An
žemyne.

Valstybės sekr
Hull, Washingtono
cijos pirmininkas, s
dino delegatus su ši
vo planais da prieš
rencijos atsidarymą.
kėjosi gausiąs tuo bu
giau pritarimo savo
tams. Jis siulė net
tam tikrą tarybą, ku
tų susidėti iš užsieni
lų ministerių. Ji sau
merikos respublikų
ir palaikytų "gerc
no" santikius.

Bet konferencijai
rius, tuojau pasirod
planams opozicija
pirma Washingtor
nymams pasipriešį
gentina, kuri visuo
kiose konferencijos
prieš Jungtines
Paskui prie Argent
sidėjo Brazilija, Čil
Pietų Amerikos res

Reikia pasakyti,
tų Amerikos gyve
suomet buvo ir teb
statę prieš "El C
Norte," tai yra, pri
rės Milžiną," kuriu
dina Jungtines Vals
bijosi, kad tas "r
nejsivyrautų perda
tuose ir neuždėtų
vo kapitalo jungo.
bijosi dėtis su tuo "
ir į "bendrą fronta
Europos bei Azijos
ras.

Kaip praneša A
Press, Argentina,
atsimindama Jungt
stijų didumą ir ga
kakliai šitoj konf
kovojo kad paverž
shingtono delegacij
vaujamą rolę, ir
delegatų pripažįsta
pavyko tas pada
griežtai pasipriešin
bendrą sutartį
apsaugai, kurią siu
ingtono delegacijo
Hull, ir šitas su
buvo atmestas. Hul
kad visos respubli
žadėtų ginti bet ku
vo kaimynių, jeig
užpulta.

Toliau jis siulė
ti Europos ir Azijos
rius, lygiai komuni
ir fašistus, kurie pl
vo propagandą
respublikose. Šitas
lymas irgi atmest
giausia priešinga